

Patientsäkerhetsberättelse 2025

för Elevhälsan medicinska- och psykologiska insatser
inom utbildningsförvaltningen
samt för logopedernas insats inom Grundskolestöd
i Enköpings kommun

RAPPORT

Datum: 2026-02-27

Ärendenummer: UN2026/80

Maria Leonardsson, Verksamhetschef HSL, Utbildningsförvaltningen

Ritva Eriksson, Enhetschef med medicinskt ledningsansvar, Utbildningsförvaltningen

Maria Loison, Psykologiskt ledningsansvarig, Utbildningsförvaltningen

Maria Zetterlund, Skolläkare, Utbildningsförvaltningen

Josefine Backlund, Logoped, Grundskolestöd

Inledning

PSL 2010:659, SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med denna patientsäkerhetsberättelse är att redovisa hur Utbildningsförvaltningen (UF) i egenskap av vårdgivare arbetar med strategier mål och resultat för att förbättra patientsäkerheten. Insamling av data utgår från kvalitetsverktyg egenkontroller, loggkontroller och journalgranskning.

Utbildningsnämnden är vårdgivare för den delen av elevhälsan som styrs av hälso- och sjukvårdslagen. I patientsäkerhetsberättelse framgår det hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår. Syftet med patientsäkerhetslagen är att vården ska bli säkrare vilket ska leda till färre vårdskador och därmed ökad patientsäkerhet.

Denna patientsäkerhetsberättelse omfattar de professioner som lyder under hälso- och sjukvårdslagen (skolsköterska, skolläkare, psykolog) inom utbildningsförvaltningens grundskolor, anpassad grundskola, gymnasium, anpassad gymnasieskola samt logopeder inom Grundskolestöd.

Källa:

Socialstyrelsen "Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024"

Innehåll

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	6
Engagerad ledning och tydlig styrning	6
Övergripande mål och strategier	6
Organisation och ansvar	10
Samverkan för att förebygga vårdskador	13
Informationssäkerhet	16
En god säkerhetskultur	17
Adekvat kunskap och kompetens	18
Elevers och närståendes delaktighet	21
AGERA FÖR SÄKER VÅRD	21
Öka kunskap om inträffade vårdskador	31
Tillförlitliga och säkra system och processer	31
Säker vård här och nu	33
Riskhantering	33
Stärka analys, lärande och utveckling	34
Avvikelser	34
Klagomål och synpunkter	37
Öka riskmedvetenhet och beredskap	37
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR 2026	39

Förkortningar

AR	Allmänna råden
BUP	Barn-och ungdomspsykiatri
dTp	Difteri, stelkramp, kikhosta (vaccin)
EHT	Elevhälsoteam
ELI	Elevhälsans logopediska insats
EMI	Elevhälsans medicinska insats
EPI	Elevhälsans psykologiska insats
FaR	Fysisk aktivitet på recept
GoFaR	Gemensamt ordnad FaR
GoPerson	En av eleven vald person som stöttar elevens fysiska aktivitet
GST	Grundskoleteam
HAB	Habiliteringen
HPV	Humant papillomvirus (vaccin)
HSL	Hälsa-och sjukvårdslagen
HSVO	Hälsa, stöd, vård, omsorg
IVO	Inspektion för vård och omsorg
LLA	Logopediskt ledningsansvarig
LHU	Liv-Hälsa-Ung
MLA	Medicinskt ledningsansvarig
MPR	Mässling, påssjuka, röda hund (vaccin)
NPF	Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning
NPÖ	Nationell Patientöversikt
PLA	Psykologiskt ledningsansvarig
PTP	Praktisk tjänstgöring för psykologer
SKUA	Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt
SoU	Stöd och utveckling
VIS	Vård i Samverkan
UF	Utbildningsförvaltningen

SAMMANFATTNING 2025

Regeringen har gett ett särskilt utredningsuppdrag 7 mars 2024 för att se över hur man kan stärka och förtydliga elevhälsan. I november 2025 tog Lotta Edholm gymnasie-, högskole- och forskningsminister emot slutbetänkandet *En förbättrad elevhälsa* (SOU 2025:113). Elevhälsan följer arbetet för att tidigt kunna genomföra de förändringar som eventuellt krävs.

Under 2025 har rutiner för samtliga insatser reviderats, och rutinen för skyddade personuppgifter har reviderats och implementerats för medicinska och psykologiska insatser, medan logopediska insatsen följer under 2026. Samma år skickades 570 remisser via post, och digital överföring planeras för den medicinska insatsen att stärka spårbarhet, säkerhet och patientsäkerhet

Elevhälsans medicinska insats (EMI)

Under 2025 har elevhälsans medicinska insats bedrivit ett systematiskt patientsäkerhetsarbete med tydlig ansvarsfördelning och rutiner för introduktion, kompetensutveckling, egenkontroll samt risk- och avvikelshantering. Totalt har 38 interna och 16 externa avvikelser identifierats, analyserats och följts upp. Två klagomål mottogs, och det klargjordes att blodtrycks- och pulskontroller i samband med läkemedelsbehandling utförs av behandlande vårdenhet. Informationssäkerheten har stärkts genom färre dokumentplattformar och fortsatt arbete pågår. Arbete med anslutning till NPÖ har påbörjats och webbportalen ansluts i journalsystemet 2026. Trots tekniska störningar har verksamheten upprätthållit en god och säker vård.

Elevhälsans psykologiska insats (EPI)

Psykologgruppen har efter rekrytering under våren nu alla tjänster tillsatta. Psykologernas arbetsuppgifter har fortsatt varit uppdelade mellan en central fördelning av ärenden och specifika ansvarsskolor för varje psykolog. Skolpsykologgruppen har fortsatt arbetat med utveckling av rutiner och arbetsprocesser för att erbjuda en likvärdig tillgång till psykologinsatser.

Elevhälsans logopediska insats (ELI)

Logopedgruppen har under 2025 haft oförändrat antal tjänster och tjänstegrader. En av de två ordinarie logopederna har dock varit föräldraledig under större delen av året, och en vikarie har varit anställd under hela denna period. Detta har bidragit till att det systematiska kvalitetsarbetet har bedrivits i begränsad omfattning. Den ordinarie logopeden har dock, tillsammans med vikarien, utarbetat rutiner för journalgranskning och implementerat dessa under året.

Under höstterminen har Grundskoleteamet, där logopederna ingår, saknat ordinarie chef. Den tidigare enhetschefen avslutade sin tjänst i augusti och en ersättare tillträder först i januari 2026. På grund av begränsad bemanning och avsaknaden av ordinarie enhetschef har årets mål – att dokumentera framtagna rutiner och metoder samt att utse en logopedisk ledningsansvarig – påbörjats men inte kunnat slutföras. Målen kvarstår därför inför 2026.

Grundskolornas efterfrågan av logopedernas insatser har varit fortsatt hög. Som tidigare år är det övervägande stöd på individnivå som eftersöks. Ett fortsatt högt inflöde av mer komplexa individärenden noteras där kombination av NPF, IF och språkstörning ofta förekommer vilket har ökat samarbetet med pedagoger och elevhälsa på skolorna.

Två avvikelser, vilka båda rörde mottagande av meddelanden med personuppgifter från personal på skolor, har rapporterats. Dessa kunde hanteras direkt. Egenkontroller har utförts enligt befintliga rutiner.

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

Nedan beskrivs mål och strategier, organisation och struktur för arbetet med att minska antalet vårdskador och för att kunna nå den nationella visionen "God och säker vård – överallt och alltid".

Engagerad ledning och tydlig styrning

En säker vård förutsätter en engagerad och kompetent ledning samt tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer. För att uppnå detta arbetar centrala elevhälsan aktivt med ledningssystemet för att systematiskt leda, planera, följa upp och utveckla verksamhetens kvalitet under året.

Den centrala elevhälsans organisation har en arbetsgrupp som stödjer och utvecklar verksamheten på grund- och gymnasieskolan, arbetsgruppen leds av Verksamhetschef HSL. I arbetsgruppen ingår enhetschef med medicinskt ledningsansvar, psykologiskt ledningsansvar och skolläkare.

Verksamhetschef leder psykologgruppen men delegerar ansvar över patientsäkerhet och specifika psykologuppgifter till PLA och legitimerade psykologer. PLA ansvarar för att genomföra verksamhetens egenkontroller som innefattar enkäter, loggkontroller och journalgranskning samt att hantera psykologernas avvikelserapporteringar. Motsvarande ansvar har MLA för skolsköterskor och för skolläkarens egenkontroller. Psykologens arbetsbeskrivning, rutiner och arbetsprocesser utvärderades och reviderades i juni 2025

Under året har logopedgruppen haft ett fortsatt och strukturerat samarbete med centrala elevhälsan, PLA och MLA. För att säkerställa ett effektivt och ändamålsenligt HSL-arbete behöver samverkan dock utvecklas ytterligare genom tydligare styrning, uppföljning och ansvarsfördelning. Logopedgruppen arbetar därför aktivt för att en logoped med formellt ledningsansvar utses och ges avsatt tid i tjänsten för att kontinuerligt leda, följa upp och kvalitetssäkra HSL-arbetet. Frågan kommer att prioriteras och ses över i samband med att ny enhetschef tillträder i januari 2026 och när samtliga ordinarie logoped är i tjänst. En sådan förstärkning av ledningsfunktionen bedöms öka patientsäkerheten samt säkerställa en långsiktig och systematisk utveckling av ledningssystem och rutiner.

Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1–3 §

Den medicinska och psykologiska elevhälsans vision är att skapa förutsättningar att göra rätt från början.

Viktiga delmål på vägen inkluderar:

- Att förebygga fel
- Att synliggöra fel för lärande genom avvikelserapporter och redovisning
- Att förhindra oönskade konsekvenser av problem genom att följa aktuella rutiner och metoder.

Ett systematiskt kvalitets- och patientsäkert arbetssätt i vården innebär att arbetet ska vara långsiktigt, patientorienterat och präglad av ett förebyggande arbetssätt. Det ska också innefatta ständiga förbättringar, faktabaserade beslut och samverkan för att nå goda resultat.

För att säkerställa kvalitet och patientsäkerhet fokuserar verksamheten på följande områden:

- Systematiskt förbättringsarbete
- Personalens medverkan i kvalitetsarbetet
- Hälso-och sjukvårdspersonalens ansvar och kompetens
- Patientsäkerhet
- Journalföring
- Samverkan

Kvalitetsmåten omfattar följande fem verksamhetsområden:

- Verksamhetsansvar
- Personalresurser
- Lokaler och utrustning
- Verksamhetens arbete
- Elevernas inlärningsmiljö i relation till medicinska, psykologiska och logopediska arbetet i elevhälsan

Resultat och utvärdering av mål och strategier för 2025 för skolsköterskor, skolläkare, psykologer och logopeder

Syftet är att garantera patientsäkerheten.

	Mål för all hälso-och sjukvårdspersonal	Strategi	Resultat 2025 Mål uppfyllt	Mål EJ uppfyllt
1	Att arbeta för att få ökad framtidstro hos barn-och ungdomar, fortsatt mål från 2024.	<p>Skolan spelar en viktig roll i att stärka barn och elevers framtidstro, både när det gäller deras egen förmåga och möjligheten att påverka omvärlden positivt. Framgång i skolan bidrar till bättre välmående och en god grund för framtiden. Enköpings kommuns skolor strävar efter att framtidstron ska öka hos barn och unga genom det systematiska kvalitetsarbetet.</p> <p>Erbjuda föreläsningar eller inspiration/aktivitet som kan bidra till ökad framtidstro.</p>	<p>Genom strukturerade hälsosamtal och fortlöpande observationer har skolsköterskor och skolläkare identifierat elever med tecken på psykisk ohälsa eller annan sårbarhet. Bedömningar har genomförts inom ramen för elevhälsans medicinska insats och när behov har identifierats, har adekvata åtgärder vidtagits, såsom hälsofrämjande och förebyggande insatser samt hänvisning till annan vårdgivare. Insatserna har syftat till att stärka elevernas psykiska välbefinnande, förebygga vårdskada och främja en positiv framtidstro. På liknande sätt har psykologerna uppfyllt detta mål.</p> <p>Aktiviteten <i>Dans för hälsa</i> har bidragit till att främja hälsa. Skolsköterskor har haft ett samarbete med Kulturskolan. Denna aktivitet fortsätter även 2026.</p> <p>Via regionen arrangerades föreläsning <i>"Snacka om sjukt"</i> för elever i åk 8 för att öka deras kunskaper om psykisk hälsa och</p>	

			att få strategier att hantera livets utmaningar. Via majblomman arrangerades föreläsning för åk 4 om förebyggande mot mobbing där elevhälsans professioner deltog.	
--	--	--	---	--

Yrkesspecifika mål

	Mål för medicinska insatsen	Strategi	Resultat 2025 Mål uppfyllt	Mål ej uppfyllt
1	Tillgång till Nationell Patientöversikt (NPÖ), en digital tjänst som ger möjlighet att ta del av journalinformation från regionens verksamheter samt att skicka remisser. Målet är att börja använda NPÖ 2025 eller 2026.	Att elevhälsans medicinska insats ansluter sig till NPÖ i syfte att effektivisera inhämtning av BVC-sammanfattningar för barn som börjar förskoleklass och övergår till kommunens ansvar.	Arbetet påbörjades hösten 2025 och planeras vara klar våren 2026. Flera aktörer har samverkat för att aktivera NPÖ.	
2	Bemanning av skolsköterskor i syfte att uppfylla jämn fördelning utifrån skolans storlek, antal elever samt hänsyn till vårdtyngden.	Tjänstefördelning utifrån jämn fördelning och jämn arbetstyngd.	Bemanningen av skolsköterskor har fördelats utifrån skolornas storlek, elevantal samt den vårdtyngd som identifierats på respektive skola, i syfte att uppnå en så jämn och behovsanpassad fördelning som möjligt. Under hösten 2025 har det trots denna planering funnits behov av att tillfälligt omfördela resurser mellan skolorna för att säkerställa att basprogrammet kunnat genomföras. En bidragande orsak har varit ett ökat antal blodtryckskontroller som utförts på uppdrag av regionen. Dessa kontroller har därefter pausats tills vidare, vilket minskar behovet av sådan resursfördelning framöver. Även sjukskrivning har varit orsak till resursfördelning.	
3	Omvärldsbevaka och säkerställa att alla medarbetare har uppdaterade kunskaper inom relevanta områden för att utföra sina yrkesroller korrekt.	Alla medarbetare ansvarar för att dela med sig av ny kunskap. Genomföra erfarenhetsutbyten under kategorimöten, inklusive fallbeskrivningar och direkt undervisning. Organisera regelbundna utbildningstillfällen, exempelvis skolläkarens utbildning om tillväxtbedömningar och ryggkontroller för att skapa samsyn i bedömningar. Säkerställa att nya skolsköterskor får tillgång till internutbildning för att upprätthålla enhetliga bedömningar.	Alla skolsköterskor har ett intresseområde och delger varandra nyvunnen kunskap på kategorimöten. Handledningen bidrar till erfarenhetsutbyte och kunskap. Skolläkaren har bidragit med kunskapspåfyllning av ryggkontroller, MI-utbildning, anafylaktisk chock och praktiska övningar vid anafylaxi. HLR-barnutbildning via Räddningstjänsten. Alla nyanställda får introduktion samt internutbildning.	

4	Utveckla prorenata, exempelvis webbportal och andra mallar.	Webbportal skapas under 2025.	Genomlysning av webbportal startades 2025 genom att undersöka vad det innebär att aktivera portalen. Vi har kommit fram till att det är en smidigare digital informationsöverföring mellan hem och den medicinska enheten som är möjlig via datajournalssystemet. Målsättningen är att ha en fungerande webbportal under 2026. Utveckling av innehållet i prorenata har utvecklats med reviderade och nya dokumentationsmallar.	
5	Öka den fysiska aktiviteten hos individer med en till tre av följande riskfaktorer: individer med socialt utanförskap, kraftig övervikt (obesitas) och/eller svårigheter med att uppnå sina mål/skolprestationer.	GoFaR - Projektarbete under 2025 där skolläkaren är ansvarig för att bygga upp detta program. Planen är att dessa elever kan identifieras vid hälsosamtal hos skolsköterskan eller i den dagliga verksamheten av annan skolpersonal under läsåret och skolsköterskan ska då kunna skriva recept på Fysisk aktivitet, ett så kallat FaR. Därefter ska eleven kunna få stöd via en så kallad Go-person, någon som eleven själv väljer och som fungerar som en slags lots. Go-personen ska hjälpa eleven att hitta till och möjliggöra en fysisk aktivitet.	Projektgruppen har genomfört arbetet med att skapa en struktur för att recepten kan förskrivas i journalsystemet, att de skolor som berörs har fått utbildning i hur man stöttar elever som fått ett recept samt stöd har arrangerats även utanför organisationen för att ta emot elever i organiserad verksamhet, såsom idrottsrörelsen. Modellen är klar att börja användas, några tänkbara kandidater för första GoFaR har identifierats och nu återstår att genomföra en första förskrivning.	
	Mål för psykologiska insatsen	Strategi	Resultat 2025 Mål uppfyllt	Mål ej uppfyllt
1	Utvärdera den nya arbetsmodellen och vid behov justera den inför höstterminen 2025 (grundskola).	Utvärdering genomförs i slutet av vårterminen av psykologgruppen tillsammans med verksamhetschef. En ny fördelning av ansvarsskolor tas fram inför höstterminen 2025.	Utvärdering genomförd. Ett nytt förslag om fördelning togs fram men beslut fattades om att inte göra ändringar inför läsåret 2025/2026.	
2	Anställa en ny psykolog då PTP-tjänsten avslutas i januari 2025 (grundskola).	Rekrytering pågick under första kvartalet av 2025.	Anställning gjord.	
3	Ta fram en arbetsbeskrivning för psykologer i skolan med flera konkreta exempel (grundskola).	Arbetet kommer genomföras under vårterminen.	Arbetsbeskrivning gjord.	
4	Arbetsprocesser och rutiner kommer utvärderas och vid behov justeras i slutet av vårterminen 2025 (grundskola och gymnasieskola).	Psykologerna genomför under våren.	Arbetsprocesser och rutiner utvärderade och reviderade.	
5	Påbörja övergången till helt digital dokumenthantering (grundskola och gymnasieskola).	Ersättningsskanning av elever födda 2003 under våren och sommaren.	Ersättningsskanning genomförd. Rutin för arkivering reviderad.	
6	Revidera rutinen för psykologiska utredningar och processen inför mottagande i Anpassade grundskolan	Verksamhetschef och PLA reviderar rutinen i samarbete med	Genomfört, implementering genomförd.	

	samt implementera den under hösten 2025 (grundskola och gymnasieskola).	psykologgruppen och rektor för Anpassade grundskolan		
7	Arbeta mer hälsofrämjande och förebyggande (gymnasieskola)	Effektivisera arbetsuppgifterna och erbjuda fler insatser på gruppnivå till elever och skolpersonal, för att frigöra mer tid för hälsofrämjande och förebyggande insatser.		Ej genomfört på grund av hög efterfrågan på remisser till Länslogopedin, BUP och vuxenpsykiatri under 2025.
	Mål för Logopediska insatsen	Strategi	Resultat 2025	
			Mål uppfyllt	Mål ej uppfyllt
1	Nedtecknande av metoder och rutiner	En översyn av nedtecknade rutiner samt uppdatering av dessa ska genomföras. En HSL-dag planeras in under såväl våren som hösten.	Arbetet påbörjat, bland annat har rutiner för journalgranskning utarbetats och införts i årshjulet. Vidare arbete kommer att fortsätta under 2026 då HSL-dagar avsätts efter vår- resp höstterminens avslutande.	
2	Logopediskt ledningsansvarig	Logopedgruppen ska arbeta aktivt för att en logopediskt ledningsansvarig tillsätts under 2025.		Då endast en av två ordinarie logopeder arbetat under merparten av 2025 och enhetschef saknats har detta mål bordlagts till 2026 då ny enhetschef har tillträtt och ordinarie logopedgrupp är fulltalig.

Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

Utbildningsnämnden i Enköpings kommun är vårdgivare för den hälso- och sjukvårdsverksamhet som bedrivs. I Enköpings kommun har grundskolans skolsköterskor och psykologer samt skolläkare sin anställning i Centrala elevhälsan. Gymnasiets två skolsköterskor och en psykolog är anställda av en elevhälsorektor på gymnasieskolan. Logopeder är anställda av Grundskolestöd.

Elevhälsans Medicinska Insats (EMI) omfattar skolsköterskor och skolläkare, den psykologiska insatsen (EPI) omfattar psykologer och den logopediska insatsen omfattar logopeder. Enligt patientsäkerhetslagen ska hälso- och sjukvårdspersonal bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls.

Vårdgivaren har ansvar för att det finns ett ledningssystem, och att verksamheten med hjälp av det planerar, leder, kontrollerar, följer upp och utvärderar verksamheten. All hälso- och sjukvårdspersonal ska känna till och arbeta utifrån de processer och rutiner som är upptagna i ledningssystemet. För att säkerställa hög patientsäkerhet krävs att kategorierna har rätt kompetens och arbetar utifrån ledningssystemets processer och rutiner samt har legitimation för yrket.

Inom Stöd- och utvecklingsenheten (SoU), inklusive den centrala elevhälsan, finns en verksamhetschef med övergripande ansvar för hälso- och sjukvården enligt kap 4, 2§ hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Verksamhetschef HSL ansvarar för att verksamheten uppfyller kraven på god och säker vård. Då verksamhetschefen saknar medicinsk kompetens finns en medicinskt ledningsansvarig (MLA) för uppgifter som kräver medicinsk sakkunskap. För psykologernas verksamhet finns en psykologiskt ledningsansvarig (PLA). Verksamhetschef HSL är utsedd att fullgöra vårdgivarens anmälningsskyldighet enligt Lex Maria (HSLF-FS 2017:41).

Sedan 2016 har logopeder varit en del av Enköpings kommuns Grundskolestöd, där de samarbetar nära pedagoger. Verksamhetschef HSL inom Stöd- och utveckling ansvarar för logopedernas HSL-arbete trots att de ingår i Grundskolestöd.

Tjänstefördelning och skolor

I Enköping finns 12 kommunala skolor med drygt 5000 elever samt en anpassad grundskola placerad på tre olika skolor. Det finns ett gymnasium med drygt 1500 elever samt en anpassad gymnasieskola. Skolsköterskor och psykologer är organiserade centralt och arbetar på skolorna.

Verksamhetschef HSL tjänstgör 100% och ansvarar för Stöd- och utveckling där centrala elevhälsan ingår, enhetschef tjänstgör 100% och har även rollen som MLA, prövningsobjektspecialist och administratör. I centrala organisationen ingår 12 skolsköterskor (1140%) en skolläkare (35%). Gymnasiet tillhör en annan organisation och där finns två heltidsskolsköterskor samt MLA 5% och skolläkare (15 %). Gymnasiets elevhälsa leds av rektor på gymnasiet.

Tjänstefördelning för grundskolan i Enköpings kommun

Grundskola	Antal elever, cirka:	Tjänstegrad % Skolsköterska	Tjänstegrad % Psykolog
Bergvreten	864	150	40
Bergvreten anpassade	44	20	20
Enöglå	562	180*	40
Enöglå anpassade	44	20	20
Fjärdhundra	364	80	30
Grillby	190	40	20
Hummelsta	257	50	20
Korsängen	832	150*	40
Lillkyrka	150	40	20
Munksund	378	80	20
Romberga	228	50	20
Skolsta	213	50	20
St.ilian	500	100	40
Örsundsbro	603	130	40
Summa	5229	1140	390**

Information till tabellen tjänstefördelning:

Skolsköterskor: *Enöglå: 20% nyttjas till resurstid vid behov och 15% är föräldraledighet. *Korsängen: 5–10 % nyttjas till prövningsobjekt administrativt arbete.

Psykologer: ** Fyra av fem psykologer arbetar främst på sina ansvarsskolor (80%) och lägger resterande (20%) på gemensamma uppgifter exempelvis kategorimöten, handledning och metodutveckling eller annat arbete. Femte psykologen har 70% av sin tid på ansvarsskolor och 30% avsatt för PLA-uppdrag. Totalt 110%.

Psykologgruppen består av fem legitimerade psykologer inom grundskolan, motsvarande totalt 500 % tjänst inklusive 30 % PLA, samt en legitimerad psykolog på gymnasieskolan på 80 %. Tjänstefördelningen som redovisas i tabellen ovan förklaras av att fyra av fem psykologer har 20 % central arbetstid. Denna tid omfattar deltagande i kategoriträffar, metodutveckling, handledning samt arbete kopplat till ansvarsskolorna. En av psykologerna har 30 % PLA-tid, vilket innefattar PLA-uppgifter samt deltagande i och organisering av kategoriträffar, metodutveckling och handledning. I januari 2025 avslutade PTP-psykologen sin anställning, vilket innebar att en heltidstjänst var vakant under hela vårterminen. Tjänsten tillsattes i juni 2025.

Den nya arbetsstrukturen för psykologer i grundskolan som implementerades föregående läsår har utvärderats och behållits. Utvärderingen visade på att möjligheten till central fördelning av ärenden fungerar vilket blev tydligt under våren 2025 då två av kommunens största F-9 skolor inte hade någon tilldelad psykolog. Ärendena samlades in av PLA och fördelades i gruppen.

Logopedgruppen består av två logopeder som vardera arbetar 100%. Under merparten av 2025 har den ena ordinarie logopeden varit föräldraledig och har då varit ersatt av vikarie, samma tjänstegrad.

Ledningsansvariga

Verksamhetschef HSL, MLA och PLA ansvarar för att planera, leda, följa upp och utveckla patientsäkerhetsarbetet. Verksamhetschef HSL är ansvarig inför nämnden. Ledningen säkerställer att personalen har rätt kompetens och förutsättningar att bedriva säker vård, att bemanning, lokaler och utrustning är ändamålsenliga samt att avvikelser analyseras och följs upp enligt patientsäkerhetslagen (6 kap. 4§). De ansvarar även för egenkontroller, journalgranskningar, samverkan med andra aktörer samt för att årligen upprätta en patientsäkerhetsberättelse till nämnden.

Samverkansgrupp

Centrala elevhälsan har en samverkansgrupp som består av verksamhetschef HSL, enhetschef/MLA, PLA samt skolläkare. Samverkansgruppen arbetar övergripande för att säkerställa att god vård ges.

Prorenata ansvar

Objektspecialisten stödjer systemförvaltning och utveckling, avlastar objektledaren samt bidrar med specialistkompetens vid inköp och i projekt. Rollen innefattar även kontakt med IT-leverantörer, utbildning av personal samt framtagande av mallar och arbetsflöden.

Enhetschef med medicinskt ledningsansvar innehar rollen som objektspecialist och är administratör i Prorenata. Därutöver har en skolsköterska en mindre del i sin tjänst avsatt för administratörsansvar för skolsköterskorna. PLA har motsvarande ansvar för psykologer.

Skolsköterskans uppdrag

Skolsköterskan arbetar med att främja elevers fysiska, psykiska och sociala hälsa, arbetar förebyggande mot ohälsa och stödjer elevernas utveckling och lärande. Uppdraget inkluderar hälsokontroller, hälsosamtal och vaccinationer, samt samarbete inom elevhälsan med skolkurator, psykolog och specialpedagog för att identifiera behov av extra stöd samt bidrar med sin medicinska kompetens. Skolsköterskan deltar också i hälsofrämjande insatser på individ- och gruppnivå och dokumenterar sitt arbete enligt gällande sekretessregler. I rollen ingår att skriva remisser och övriga insatser för att säkerställa en god och säker vård.

Skolläkarens uppdrag

Skolläkaren bedömer medicinska svårigheter och avgör vilka insatser som krävs för att optimera inlärning och hälsa. Uppdraget inkluderar samarbete med skolsköterskan kring hälsobesök och vaccinationsprogram, ansvar för bedömningar och ordinationer av kompletterande vaccinationer, samt att hålla skolläkarmottagning baserat på skolsköterskans identifierade behov. Skolläkaren

arbetar på individ-, grupp- och organisationsnivå med hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande insatser. På individnivå gör skolläkaren bedömningar av elevers utveckling och hälsa och hjälper till med remisser till andra vårdinstanser. Skolläkaren ansvarar för den medicinska delen i skolans utredningar vid misstanke om intellektuell funktionsnedsättning (IF). Uppdraget innefattar även deltagande i elevhälsoteamsmöten och att bidra med skolläkarkompetens. Skolläkaren ansvarar tillsammans med en skolsköterska för uppföljningen av kontakterna och utvecklingen av arbetet med resultaten från Liv-Hälsa-Ung-enkäten, som regionen skickar ut vart tredje år till alla skolor i länet och besvaras av elever i årskurs 7, 9 och andra året på gymnasiet. Från och med 2024 finns även en version för den anpassade skolan.

Psykologernas uppdrag

Psykologer har expertis inom psykisk hälsa och ohälsa, lärande och utveckling på individ-, grupp- och organisationsnivå. De arbetar för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål och hjälper skolan att skapa en miljö som främjar lärande, trygghet och hälsa. Psykologerna bidrar med hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande insatser på alla nivåer och ingår i skolans elevhälsoteam där de samarbetar tvärprofessionellt med övriga medlemmar och på uppdrag av rektorerna. Psykologerna erbjuder handledning och konsultation till personal, rådgivning till vårdnadshavare samt föreläsningar och utbildning till både personal och elevgrupper. På individnivå gör psykologer bedömningar av elevers mående och hjälper till med remisser till andra vårdinstanser. Psykologerna genomför även psykologiska utredningar vid misstanke om intellektuell funktionsnedsättning. Psykologer i skolan arbetar inte med behandlande insatser. Psykologen på gymnasieskolan fokuserar främst på insatser på individnivå och ansvarar för samtliga gymnasieprogram, inklusive anpassade gymnasieskolan, vilket omfattar totalt drygt 1500 elever.

Logopedernas uppdrag

Logopeder arbetar med att identifiera och stödja elever i grundskolan som har svårigheter med språk, tal, läsning och skrivning, selektiv mutism/talängslan och talmotoriska störningar. Logopeder stödjer skolor i att kartlägga och identifiera elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF), intellektuell funktionsnedsättning (IF), språkstörning eller en kombination av dessa. Vid behov genomförs bedömningar för att identifiera rätt stödåtgärder och att diskutera differentialdiagnostik. Arbete med hälsofrämjande och förebyggande insatser sker på såväl individ-, grupp- som organisationsnivå. Logopeder samarbetar med pedagoger och annan skolpersonal för att skapa en miljö som främjar lärande och kommunikation samt erbjuder handledning och konsultation till personal och rådgivning till vårdnadshavare. Logopeder spelar en central roll i att stödja elevernas språkliga och kommunikativa utveckling samt att bidra till en inkluderande och stödjande skolmiljö.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

Bristande samverkan mellan olika vårdenheter kan utgöra en patientsäkerhetsrisk och leda till avvikelser eller klagomål till IVO. För att förebygga vårdskador och säkerställa patientsäkerheten är det därför viktigt att tydligt klargöra, ansvar och roller, särskilt vid övergångar mellan kommun, region, primärvård och psykiatri. Vård i samverkans dokument (ViS) finns som vägledning. Vår verksamhet samarbetar aktivt med olika aktörer, där skolsköterska, skolläkare, psykolog och logoped samverkar med vårdnadshavare, kommunala aktörer, andra vårdgivare och myndigheter för att ge ett säkert och samordnat stöd till eleven.

Samverkan i kommunens olika enheter

Centrala elevhälsan samarbetar med kommunens olika verksamheter, bland annat med SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamheter) för att förebygga risker och säkerställa elevernas hälsa och trygghet. Samverkan sker med ansvarig för systemet InvitFlexite för att utveckla och förbättra

avvikelsesystemets innehåll. Centrala elevhälsan samarbetar med gymnasiets elevhälsorektor, skolsköterskor, programrektorer samt grundskolans rektorer utifrån olika frågor som rör patientsäkerhet och elevhälsa. Utifrån att främja hälsa för elever på högstadiet pågår aktivitet *Dans och hälsa* i samarbete med skolsköterskor och Kulturskolan.

Övergripande samverkan

Verksamhetschef HSL samverkar med HSVO (Hälsa, stöd, vård och omsorg) där samarbete sker mellan regioner och kommuner kring hälso- och sjukvårdsfrågor och har en egen verksamhetsplan. Enhetschef samverkar länsövergripande med övriga elevhälsochefer samt MLA med övriga länets medicinskt ledningsansvariga för att utbyta medicinska erfarenheter. Enhetschef/MLA samverkar med chefer inom regionen, friskolor samt övriga kommunala skolor i hela riket när externa avvikelser hanteras.

Samverkan för medicinska insatsen

Skolsköterskor samverkar med kollegor från hela landet i samband med journalöverföring, kontakt finns även med ungdomsmottagningen och socialtjänsten.

För att förebygga vårdskador och att säkerställa en sammanhållen vård sker övergripande samverkan med regionens verksamheter genom regelbundna nätverksmöten på ledningsnivå med Centrala Barnhälsovården, Integrationshälsan, Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) samt Barn- och ungdomshälsan. Under året har behov av ökad tydlighet kring ansvarsfördelning mellan kommun och region, särskilt i relation till BUP, identifierats. Ett ökat antal beställningar från BUP avseende kontroll av blodtryck och puls medförde ökad arbetsbelastning för skolsköterskorna och risk för att resurser togs från elevhälsans kärnuppdrag. För att minska risken för otydlighet, felaktig hänvisning och att ordinarie uppdrag fördröjs eller nedprioriteras, genomfördes i november 2025 ett samverkansmöte mellan enhetschef, skolsköterskor och verksamhetschef för BUP. Vid mötet förtydligades respektive huvudmans ansvarsområde och önskan om att regionens informationsbrev till vårdnadshavare revideras för att säkerställa att uppföljning sker hos behandlande vårdenheter då BUP har vårdansvaret.

Centrala elevhälsans medicinska insats och länets elevhälsochefer har lämnat synpunkter på ViS-dokument avseende samverkan vid misstanke om adhd och autism. Dokumentet, nu benämnt *"Samverkan och remissförfarande vid misstanke om adhd och autism"*, reviderades 2025-12-12. Det fortsatta utvecklingsarbetet syftar till att stärka samverkan med BUP och övriga aktörer för att säkerställa att elever med psykisk ohälsa får rätt insats, i rätt tid och på rätt vårdnivå.

Under 2025 har skolläkaren samverkat med länsstrateg och FaR samordnare Region Uppsala, med gymnasiet och grundskolan kring LHU och trivselenkät, med PLA inför föreläsning MammaUnited, med Lektor på Forskning och utveckling i kommunen kring forskning avseende GoFaR, med skolläkare i länet, kring IF elever med specialpedagog, skolpsykolog och haft flera förberedande beredningsmöten. Samverkat med angränsande län Jönköping, Falun samt Västmanland. Samverkat och haft möten med Fannagatans pedagoger och ledningen kring ringormsutbrott samt utbildningsinsats tillsammans med ansvarig skolsköterska för anpassade grundskolan, samt möte avseende MRSA. Haft möten med centrala elevhälsan, SoU och APT

Samverkan för den psykologiska insatsen

Region Uppsalas och Enköpings kommuns samverkan angående vägen in till BUP och Habilitering för elever och vårdnadshavare utgår från ett avtal om Vård i samverkan. Psykologgruppen har fått delge synpunkter på ViS-avtalet och lyft kritik kring den del som angår vårdnadshavares möjlighet till egenvårdsbegäran. Psykologernas kritik handlar om att vårdnadshavare i praktiken inte kan göra en egenvårdsbegäran.

Vårdnadshavare som uttrycker oro för olika neuropsykiatriska symtom och beteenden ska enligt lag kunna vända sig till regionens specialistnivå (BUP eller HAB) med en egenvårdbegäran. I praktiken avisas vårdnadshavare dock och hänvisas till skolans psykolog för remiss. I skolan krävs inte diagnos för att få stöd, skolan ska därför hänvisa vårdnadshavare tillbaka till 1177 för en egenvårdbegäran. Resultatet blir att vårdnadshavare hänvisas fram och tillbaka mellan kommunens elevhälsa och region utan att komma vidare. I samråd med verksamhetschef har Enköpings kommuns psykologer därför beslutat att vara behjälpliga med dessa remisser och därmed göra ett arbete som egentligen ska göras av regionen. Denna remittering tar en allt större del av psykologernas arbetstid på bekostnad av bland annat det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. För övrigt är samverkan mellan skolpsykologer och personal från BUP och HAB på individnivå välfungerande och sker med hjälp av avtal eller på eget initiativ med vårdnadshavares samtycke.

Den mer övergripande rutinen inför mottagande i anpassade grundskolan har reviderats under våren och implementerats under hösten. PLA har inom ramen för denna revidering även samarbetat med det specialpedagogiska nätverket som tagit fram ett nytt dokument för att säkerställa den pedagogiska bedömningen inför ansökan om placering i anpassade grundskolan. Den nya rutinen och den nya blanketten kommer utvärderas i juni 2026. Dessa två dokument syftar till att ytterligare öka patientsäkerheten i det myndighetsutövande en inskrivning i anpassade grundskolan utgör. Ytterligare samarbete utifrån rutin som tagits fram av psykologgruppen tillsammans med biträdande rektor för anpassade grundskolan som syftar till att få en mer systematisk uppföljning av elevernas utveckling på anpassade grundskolan.

Samverkan för den logopediska insatsen

Under vårterminen 2025 avslutades läsårsprojektet gällande Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) för åk 4–9 vid en av de kommunala grundskolorna. I detta projekt, som togs väl emot, samverkade logoped och pedagog från GST med förstelärare och rektorer i syfte att arbeta främjande och förebyggande för såväl elever med flerspråkig bakgrund som elever i språklig sårbarhet och med språkstörning.

Under höstterminen 2025 påbörjades, på två av kommunens grundskolor, projekt med syfte att implementera en systematiserad kartläggning av elevernas språk-, läs- och skrivförmåga utifrån aktuell forskning samt att säkerställa att analys av kartläggningen och planering av adekvata insatser genomförs på skolan. I båda projekten samverkar logoped och pedagog från GST med speciallärare/specialpedagog samt lärare från åk F–3 vid den ena skolan och 1–6 vid den andra. Fokus i insatsen ligger på tidiga insatser och att skapa en forskningsförankrad och beständig struktur för att identifiera såväl elever i behov av stöd som elever i behov av utmaning.

Samarbete med skolornas elevhälsoteam och den centrala elevhälsan är fortsatt en viktig del i logopedernas arbete. Framför allt i de individärenden logopederna tilldelas söks ofta kontakt med elevhälsoteamet när detta är aktuellt. Ett ökat samarbete och frågor från elevhälsan på skolorna gällande remittering och differentialdiagnostik har lett till att logopederna under 2025 deltagit vid ett av psykologernas gruppmöten och där diskuterat hur vi bäst samverkar för att verka gynnsamt för eleverna. Representant från logopedgruppen finns även med som en aktiv deltagare i planeringen av förskoleklassnätverket. Utifrån samverkan har ärenden inkommit från rektorer, baserade på skolans önskemål och de behov som Grundskoleteamet (GST) har identifierat. Under 2025 har även psykologer vid flera tillfällen varit delaktiga i att ansökningar gällande logopedstöd skickats till GST. Logopederna ser positivt på detta samarbete. Logopedgruppen har noterat ett ökat inflöde av mer komplexa individärenden där skolorna behövde stöd för att kartlägga elever med frågeställningar kring NPF, IF, språkstörning eller en kombination av dessa. I detta arbete samverkade logopederna nära med skolpersonal för att identifiera rätt stödåtgärder och diskutera differentialdiagnostik, vilket var avgörande för att säkerställa att eleverna fick den hjälp de behövde.

Logopedgruppen har haft samarbete med samverkansstrateg HSVO och varit delaktiga i att lämna synpunkter på ViS-dokumentet "Logopediska insatser för barn och ungdomar med utvecklingsrelaterad språkstörning". Logopedgruppen ser en vinning i att få vara delaktiga i diskussionen kring denna vägledning som syftar till att ge jämlik, effektiv och säker vård och önskar fortsatt samarbete för att utveckla och förtydliga regionen och kommunens uppdrag gällande logopediska insatser.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Enköpings kommun bedriver ett systematiskt och strukturerat informationssäkerhetsarbete enligt förvaltningsstyrmodellen Em3. Journalsystemet Prorenata används med personliga användarkonton, tvåfaktorsautentisering och regelbundna lösenordsbyten. Behörigheter administreras centralt och begränsas till respektive medarbetarens ansvarsområde.

Pappersjournaler och HSL-dokument skannas direkt in i systemet för att säkerställa sekretess och säker hantering. Känsliga uppgifter kommuniceras via systemets interna meddelandefunktion eller med säker identifiering genom BankID eller Freja. Regelbundna loggkontroller och journalgranskningar genomförs för att säkerställa korrekt hantering av patientuppgifter.

Statistik och rapporter avidentifieras innan de delas och används för uppföljning och kvalitetsutveckling inom elevhälsan. Säker utskrift finns tillgänglig, och behov av uppgradering av skrivare vid en skola kommer att åtgärdas i samband med nytt skrivaravtal.

Patientsäkerhet, informationssäkerhet och hantering av skyddade personuppgifter

För att säkerställa informationssäkerheten utifrån både patientsäkerhet, informationssäkerhet och hantering av skyddade personuppgifter krävs tydliga och fungerande rutiner. Om skolans hälso- och sjukvårdspersonal inte får kännedom om elever med skyddade personuppgifter finns risk att eleven inte får nödvändiga insatser, vilket kan påverka patientsäkerheten. Samtidigt kan bristande eller försenad dokumentation innebära risker för informationssäkerheten genom försämrad riktighet, tillgänglighet och spårbarhet i elevens hälsodata.

Under 2025 har rutinen för hantering av skyddade personuppgifter uppdaterats för att ytterligare stärka patientsäkerheten. Enligt gällande informationshanteringsplan dokumenteras dessa elever i pappersjournal, medan de för administrativa ändamål registreras i det digitala journalsystemet med tillfälligt personnummer. Systemet uppfyller krav på sekretess, behörighetsstyrning, loggning och skydd mot obehörig åtkomst. Ur både patient- och informationssäkerhetsperspektiv finns fördelar med att möjliggöra en säker och enhetlig digital journalföring även för elever med skyddade personuppgifter. Det skulle minska risken för dubbeldokumentation, informationsförlust och bristande tillgång till aktuell information samt stärka skyddet av personuppgifterna. Möjligheten till en sådan lösning behöver därför ses över under 2026.

Arkivering

De medicinska journalerna förvaras i brandsäkra arkivskåp på mottagningarna för att säkerställa informationssäkerhet och skydda känsliga elevdata. Gamla pappersjournaler för elever födda 1999–2015 finns fortfarande kvar på grundskolorna, och planen är att överföra dem till kommunens slutarkiv hösten 2026 eller att skanna in dem i datajournalsystemet.

Gymnasiets arkiv drabbades av en vattenskada i slutet av 2025, och det är ännu oklart vilka journaler som går att rädda. Arkivarie och fastighetsavdelning är involverade för att bedöma skadornas omfattning.

För att ytterligare skydda informationen förvaras reservnycklar till arkivskåpen på förvaltningen i kodlåsta skåp, vilket begränsar obehörig åtkomst och säkerställer att både medicinska och psykologiska uppgifter hanteras på ett säkert sätt.

Under 2026 fortsätter psykologernas arbete med övergång till helt digitaliserad arkivering som påbörjades under 2025. Ett utvecklingsarbete av Prorenatas journalsystem har genomförts tillsammans med systemansvarig MLA. Arkivet för "Beslut om placering av elever i Anpassade grundskolan" har gallrats av PLA. Det upptäcktes då att dokumentationen har förvarats både i Anpassade grundskolan och på Utbildningsförvaltningen. Dokumenten har nu samlats på Utbildningsförvaltningen och Informationshanteringsplanen har i samråd med verksamhetschef reviderats gällande dessa dokument.

Nationell patientöversikt

Att ansluta sig till Nationell patientöversikt (NPÖ) är en arbetsprocess som påbörjades hösten 2025 och avslutas våren 2026. Detta ger möjlighet till säker informationsöverföring från regionen till kommunen. SITHS-kort används för säker inloggning till NPÖ och kan även användas till datajournalsystemet prorenata, idag används Yubikey.

Säker kommunikation

Hälso- och sjukvårdspersonal följer kommunens riktlinjer för att begränsa och skydda personuppgifter i e-posthanteringen genom att använda krypterad e-post, flytta och radera e-post samt avidentifiera innehållet om man behöver svara på mejlet.

Logopeder

Logopedgruppen följer rutiner för dokumenthanteringen. Under året har logopederna implementerat journalgranskning efter att ha modifierat den modell som används av psykologerna.

En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en god säkerhetskultur. Organisationen ger då förutsättningar för en kultur som främjar säkerhet.

Inom elevhälsans och logopedernas hälso- och sjukvårdsverksamhet (HSL) råder en god säkerhetskultur där avvikelser rapporteras, analyseras och följs upp på ett systematiskt sätt. Skolsköterskor, skolläkare, psykologer och logopeder rapporterar händelser i det digitala systemet *Invit Flexite – Elevhälsa* HSL när en elev har drabbats eller riskerat att drabbas av skada.

MLA, PLA och Verksamhetschef HSL hanterar avvikelser och genomför riskanalyser, bedömer händelser och föreslår förebyggande åtgärder som dokumenteras och återkopplas till rapportör och verksamhet. Avvikelser diskuteras i HSL-grupperna för att analysera hur avvikelser kan undvikas. Fokus kommer att läggas mer på detta under verksamhetsåret 2026. Mallen för avvikelserapportering har utvecklats med olika typer av avvikelser för både skolsköterskor och psykologer.

Avvikelser som rör brister i samarbete mellan vårdenheter, kommunen och regionen hanteras enligt riktlinjer i ViS-dokument. Externa avvikelser analyseras i dialog med rapportör samt att det skickas till berörd extern aktör för att få deras bedömning och förbättringsåtgärder för att stärka patientsäkerheten. På övergripande nivå stärks det gemensamma säkerhetsarbetet genom erfarenhetsutbyte via samverkansforum HSVO där Verksamhetschef HSL deltar. Skolsköterskor,

psykologer, MLA och PLA har medverkat med synpunkter i revideringen av ViS-rutinen för NPF. Den reviderade rutinen fastställdes den 12 december 2025 och bytte samtidigt namn till *Samverkan och remissförfarande vid misstanke om ADHD och autism*.

Tidigare identifierade risker i hanteringen med skyddade personuppgifter och att rutindokument var sparade i flera olika plattformar har under 2025 åtgärdats genom att revidera rutinen för skyddade personuppgifter samt att minska antalet förvaringsplatser för rutindokument. Målet för den medicinska insatsen 2026 är att ha en plattform för rutindokument samt att tillämpa nya rutinen för skyddade personuppgifter.

Arbetsmiljö och säkerhetskultur

Under hösten 2025 identifierades en arbetsmiljörisk kopplad till att skolsköterskor utförde regionens uppdrag att kontrollera elevers blodtryck och puls. Uppgiften var tids- och resurskrävande och ingår inte i skolsköterskans lagstadgade uppdrag. En riskbedömning genomfördes där arbetsbelastning, prioriteringar och ansvarsfördelning analyserades.

Som en åtgärd beslutades att dessa kontroller i stället ska utföras av behandlande läkare eller sjuksköterska vid elevens vårdenhet. Beslutet tydliggör ansvarsfördelningen och minskar risken för ohälsosam arbetsbelastning. Genom att identifiera, rapportera och åtgärda risker samt prioritera skolsköterskans kärnuppdrag stärks både arbetsmiljön och säkerhetskulturen, vilket skapar förutsättningar för ett hållbart arbete och en säker elevhälsa.

God säkerhetskultur för all hälso-och sjukvårdspersonal på skolorna är att reflektera över orsakerna till avvikelser vilket görs kontinuerligt. Analysen av psykologernas identifierade avvikelser som handlar om dokumentationsincidenter kan eventuellt bäst förklaras av hög arbetsbelastning. Att lyfta misstag stärker patientsäkerheten och bidrar till öppet klimat.

Adekvat kunskap och kompetens

En förutsättning för att kunna bedriva en säker och kvalitativ vård är att verksamheten har tillgång till ett tillräckligt antal medarbetare med relevant kompetens samt goda organisatoriska förutsättningar att utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt.

Verksamhetschef enligt HSL och enhetschef ansvarar för rekrytering av skolsköterskor, skolläkare och psykologer till den centrala elevhälsan samt ansvarar för resursfördelning. För att förebygga risker kopplade till bemanning och uppdrag används kvalitetsverktyget verksamhetens lägesbeskrivning/färgkodning som en del av det systematiska arbetsmiljö-och patientsäkerhetsarbetet.

Rekryteringsprocessen ska säkerställa att verksamheten besitter den kompetens som krävs för att kunna erbjuda en likvärdig, säker och kvalitativ vård för samtliga elever vid alla skolenheter.

Kompetenskrav vid anställning

För att hälso-och sjukvårdspersonal ska uppfylla kompetenskravet i sin anställning i Enköpings kommun har yrkeskategorierna legitimation för sitt yrke och adekvat utbildning.

- Skolsköterskor har specialistutbildning med inriktning mot distriktssköterska, hälso- och sjukvård för barn och ungdom eller skolsköterska. En sjuksköterska som genomgått någon av ovanstående specialistutbildningar är behörig att ordinera läkemedel för vaccination enligt Folkhälsomyndighetens föreskrifter (HSLF-FS 2016:51) om vaccination av barn.

- Skolläkare är legitimerade läkare med specialkompetens inom barn- och ungdomsmedicin, allmänmedicin eller barn- och ungdomspsykiatri eller utbildad skolläkare.
- Psykologer i skolan är legitimerade psykologer eller PTP-psykologer som får handledning av en legitimerad psykolog på sin tjänstgöringsplats.
- Logopeder i Grundskoleteamet är legitimerade logopeder med utbildning från Logopedprogrammet, 4-årig högskoleutbildning.

Vid nyanställning kontrolleras belastningsregister, legitimation, utbildning och relevanta meriter av Verksamhetschef HSL och enhetschef/MLA. Det säkerställs att kompetenskrav uppfylls och att personalen har god kunskap om och följer gällande riktlinjer, rutiner och styrdokument, vilket garanterar att verksamheten bedrivs med adekvat kompetens.

Kompetensutveckling och fortbildning

Kompetensutveckling och fortbildning bidrar till kunskap om patientsäkerheten vilket har säkerställts i de olika kategorierna för den medicinska-, psykologiska- och logopediska insatserna.

Skolsköterskor och psykologer träffas på kontinuerliga kategorimöten där verksamhetsnära frågor och ämnen diskuteras samt att både interna och externa samverkanspartners bjuds in. MLA och PLA leder sina respektive kategorimöten. Kompetensen har ökat via handledning för skolsköterskor av extern handledare där man har fokuserat på olika dilemman för att hitta kreativa lösningar. Nyanställda ges strukturerad introduktion, mentorstöd och handledning.

Skolsköterskor och skolläkare

Den medicinska elevhälsan säkerställer adekvat och aktuell kompetens genom erfarenhetsutbyte, intresseområden, fortbildning, handledning och via kategorimöten vilket bidrar till enhetliga och patientsäkra bedömningar. För att säkerställa enhetligt arbetssätt används en digital metodbok med rutiner och metoder.

Skolläkaren bidrar med medicinsk expertis till skolsköterskor, 2025 åtgärdades ämnesområde tillväxtbedömningar, ryggundersökning och anafylaxi i syfte att säkerställa trygg och säker yrkesutövning. Skolläkaren har även bidragit med fortbildning i samtalsmetodik, motiverande samtal (MI).

I Teamskanalen, *Information från Enhetschef*, finns samlad kunskap och nyheter för den medicinska elevhälsan. Den senaste nyheten är utredningen om *En förbättrad elevhälsa* som blev klar november 2025 vilket var regeringens utredningsuppdrag i syfte att se över hur man kan stärka och förtydliga elevhälsan.

Kompetensutveckling för skolsköterskor har ökat utifrån dessa ämnen och kurser: Audiometrikurs, motiverande samtal (MI), alkohol-Narkotika-Doping-Tobak (ANDT) och LUFT-konferens om tobak, sexuella relationer och sunda relationer samt vikten av samtycke, obesitas och IsoBMI, hedersrelaterat våld, psykisk hälsa samt *Snacka om sjukt*-en föreläsning om psykisk hälsa, ätstörningar, workshop-*Dans för hälsa*, hur funkarn känslor och varför har vi dem, stick-och spruträdsla, palliativ vård av barn, HLR-barn, HPV-vaccination information, problematisk frånvård, nya socialtjänstlagen, medarbetardagen med olika föreläsningar och inspiration och GoFaR-receptförskrivning, GoFaR-inspirationsdag.

Kompetensutveckling är en färskvara och för att säkerställa adekvat kunskap och kompetens framöver kan sådan kunskap inhämtas exempelvis via Skolsköterskekongressen, som erbjuder aktuell forsknings- och evidensbaserad kunskap. Målsättningen är att några medarbetare deltar på den årliga kongressen 2026 för att uppdatera yrkeskompetensen och tillämpa aktuell evidens i verksamheten.

Skolläkaren medverkar på kategorimöten för skolsköterskor och bidrar med fortbildning i olika medicinska områden. Planeras medverka även på kategoriträffar med psykologer för närmare samverkan. Deltar även på SSPF-samverkansmöten med skolsköterska.

Skolläkaren och regionens skolläkare träffar sjukhusspecialisterna från barnkliniken, hittills har man träffat barnortopeden, barnneurologen, barnendokrinolog. Deltar i Uppsala läns smittskydd/epidemiologi för att säkra informationsöverföring mellan region och skola vad gäller aktuella infektionssjukdomar. Digitala länsträffar med skolläkare, MLA, Centrala barnhälsovården och Integrationshälsan Cosmos. Deltagit i "FaR Lärandearena" från Socialstyrelsen/FHM. Uppstart med projektgrupp GoFaR samt möten inför GoFaR med fritidsinspiratör, Kulturskolans enhetschef och medverkan vid upplevelsenämndens möte.

Skolläkaren deltar i webinar och utbildningar om teman som är aktuella inom tjänsten, deltar även i den årliga nationella skolläkarkonferensen. Kompetensutveckling för skolläkaren har ökat genom digitalt FaR utbildning via Regionen, neurotrauma, obesitas, GenPEP utbildning samt två möten med dem via Matti Leijon, utbildning angående Karlstadmodellen, nya socialtjänstlagen, bryta sekretess, möte med jurist angående HSL, utbildning "Utvecklande medarbetarskap" och föreläsning med Sanna Lundell angående att växa upp i utsatthet. Övriga källor till kunskap via Svenska Skolläkarföreningen och Barnläkarföreningen samt kompetensutveckling via den egna organisationen- verksamhetschef, MLA, PLA övrig personal i elevhälsan.

Psykologer

Samtliga psykologer har adekvat kompetens. Två psykologer har deltagit på PSIFOS kompetensdagar och presenterat innehållet för hela psykologgruppen.

Alla psykologer får handledning och en del av handledningen har under året ägnats åt fortbildning. Handledaren har påbörjat en föreläsningsserie om Kognitionsvetenskap. Nyanställd psykolog har utöver stöd från psykologgruppen i samband med olika arbetsträffar, även fått handledning en gång i veckan av PLA med möjlighet till kontakt mellan dessa träffar via telefon eller teamsmöten.

Logoped

Kompetensutveckling för logoped har skett genom att båda logopederna under 2025 deltagit i flertalet nätseminarier rörande de kartläggningsmaterial som används av logopedgruppen. Detta ökar säkerheten i hur de aktuella materialen används och ger större samstämmighet kring tolkning av resultaten. Kartläggningsmaterial som logopederna har fördjupat sig i är; LegiLexi (Kom i gång med LegiLexi, Fokus på analys samt LegiLexi för skolledare och huvudman), LäSt (Diagnostisering av grundläggande färdigheter i läs- och stavningsförmåga hos elever i årskurs 1–6), NAVET (Nonordsdiktamen, avkodning och elevenkät för grundskolan och gymnasiet), Nomine (Benämningstest för barn från 6 till 11 år) samt SOMT (Språkförståelse av ord, meningar och text, för skolår 4–7)

MLA/PLA:

MLA och PLA deltar i länets nätverksträffar där träffarna syftar till erfarenhetsutbyte av rutiner, metoder samt diskussioner. PLA deltar även i nationellt nätverk för PLA i skolan.

Prorenata administratörer:

Prorenata-kompetens tilldelas skolsköterskor och skolläkare av MLA tillsammans med en skolsköterska som fungerar som prorenata-administratör. Administratörerna uppdaterar sin kompetens och tar del av nyheter genom årliga prorenata nätverksträffar och webinarier. MLA deltar även i länets prorenata nätverksgrupp för erfarenhetsutbyte. För psykologer fungerar PLA som prorenata-administratör.

Chefer:

Verksamhetschef HSL och Enhetschef utbyter erfarenheter och kunskap via länets chefsmöten.

Elevers och närståendes delaktighet

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

En förutsättning för säker och trygg vård är att elever och vårdnadshavare är aktiva och delaktiga. Säkerheten och kvaliteten i vården ökar när elever och vårdnadshavare är välinformerade, deltar i vården och kan ge synpunkter på hur den utformas och genomförs. Genom ett respektfullt och professionellt bemötande skapas förtroende och tillit. Elever och vårdnadshavare har rätt till inflytande och medverkan, vilket säkerställs genom att aktivt erbjudas information och inkluderas i vårdprocessen.

Elevhälsan säkerställer att elever och vårdnadshavare är delaktiga genom tydlig information, dialog och samtycke inför medicinska-, psykologiska- och logopediska insatser samt vid informationsöverföring mellan vård och skola. Vid hälsobesök erbjuds vårdnadshavare möjlighet att delta, vilket ökar trygghet och delaktighet främst i de lägre åldrarna. Vårdnadshavare involveras vid skolbyte innan journaler överförs till ny skola. Elevers patientsäkerhet och integritet respekteras alltid, och vid behov av anpassad kost samarbetar elev, vårdnadshavare, skolsköterska och måltidsservice för att ge en välbalanserad och trygg lösning.

För att öka elevers och vårdnadshavares delaktighet har ett arbete med att förtydliga informationen till vårdnadshavare om processen kring utredning av Intellectuell funktionsnedsättning och placering i anpassade grundskolan påbörjats av verksamhetschef och PLA. Det handlar om att revidera den informationstext som finns på kommunens hemsida. Samtliga psykologiska insatser på individnivå genomförs med vårdnadshavares samtycke.

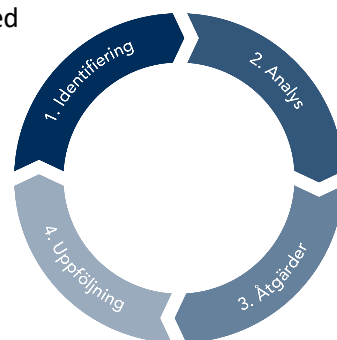
Nya rutiner har lett till att vårdnadshavare deltar i högre utsträckning på gemensamma möten med skolan och logoped, vilket stärker samarbetet och stödet för eleverna. Logopedernas insatser sker genom observationer, konsultationer, handledning, rådgivning samt kartläggning, som ligger till grund för vidare åtgärder och stöd. Riktade insatser ges till elever med uttalsvårigheter, språklig sårbarhet, språkstörning, selektiv mutism/talängslan, läs- och skrivsvårigheter samt mer komplexa problem. Insatserna genomförs på individ-, grupp- och organisationsnivå och riktar sig till specialpedagoger, lärare, övrig skolpersonal, arbetslag, elevhälsan samt elever och vårdnadshavare. Uppföljningar med vårdnadshavare sker i juni efter terminens slut för att effektivisera logopedernas arbete och öka vårdnadshavares delaktighet.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll genom att systematiskt följa upp, utvärdera och kontrollera att verksamheten bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i ledningssystemet. Egenkontrollen utförs med den frekvens och omfattning som krävs för att säkerställa verksamhetens kvalitet. För ett systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete används fyra steg: identifiera, analysera, åtgärda och följa upp resultaten av egenkontrollerna.

All hälso- och sjukvårdspersonal ansvarar för att utöva sin yrkesroll i enlighet med ledningssystemets riktlinjer för säker vård. Egenkontroller genomförs systematiskt enligt fastställda rutiner och resultaten sammanställs och analyseras av MLA och PLA för respektive kategorigrupp. Eventuella åtgärder och uppföljningar planeras och genomförs i samarbete med rapportören, verksamhetschef HSL och vid behov rektor, för att säkerställa kontinuerlig förbättring av vårdkvaliteten.

Dessa beskrivna processer är kopplade till egenkontrollen:

1. Verksamhetsbesök – gäller endast för MLA
2. Egenkontroller
3. Lägesbeskrivning med färgkodning – gäller endast för MLA
4. Journalgranskning
5. Loggkontroller
6. Remisser

Processer som är kopplade till egenkontrollerna, dess innehåll och frekvens

Egenkontroll Områden	Innehåll och syfte	Kategori	Frekvens
Verksamhetsbesök	Uppföljning av egenkontroller. Identifiera behov.	Skolsköterskor	En gång per år på varje skolmottagning samt vid behov
Egenkontroll – kvalitet	Administrativa rutiner och följsamhet av fastställda rutiner och processer i ledningssystemet.	Skolsköterskor Skolläkare Psykologer Logopeder	Skolsköterska: 2 gånger/år Skolläkare, psykolog, logoped: En gång/år
Egenkontroll – lokaler/medicinteknisk apparatur	Utrustning och lokaler.	Skolsköterskor Psykologer	En gång per år
Lägesbeskrivning med färgkodning	Inventering av hur skolsköterskor ligger till i sitt basprogram med hälsobesök och vaccinationer.	Skolsköterskor	1–2 gånger - hösten 3–5 gånger – våren samt vid behov
Journalgranskning	Genomgång av dokumentation för att bedöma om dokumentationen uppfyller lagkraven.	Skolsköterskor Skolläkare Psykologer Logopeder	1–2 gånger per år samt vid behov
Loggkontroller	Logguppföljning av användare av journalsystemet prorenata.	Skolsköterskor MLA Skolläkare Psykologer	2–3 gånger per år samt vid behov
Remisser	Statistik på skickade remisser	Skolsköterskor Skolläkare Psykologer	Kontinuerligt under året
Avvikelsehantering	Händelse, bedömning, riskanalys, åtgärder	Skolsköterskor Skolläkare Psykologer Logopeder	Kontinuerligt under året

Frekvensen för egenkontroll av lägesbeskrivning, journalgranskning och loggkontroller har reviderats. Logopederna har aktiverat journalgranskning 2025.

Under våren 2025 då en av psykologtjänsterna var vakant fördelades uppdragen i psykologgruppen. Vakansen ledde till mer arbete för samtliga psykologer och fick konsekvensen att delar av patientsäkerhetsarbetet (loggkontrol och journalgranskning) genomfördes med en viss försening.

Resultat från egenkontrollerna

1. Verksamhetsbesök – Skolsköterskor på grundskola:

MLA har gjort verksamhetsbesök på ett flertal skolor och diskuterat lösningar utifrån upplevd arbetsbelastning och vid viss tids sjukfrånvaro. Prioriteringar av arbetsuppgifter har gjorts och rektor har informerats. Lokaler har setts över på Örsundsbro skolan där elevhälsan finns i tillfälliga lokaler innan nya skolan blir klar. De tillfälliga lokalerna utmanar arbetsmiljön och framför allt att sekretessen inte kan säkerställas. Skolsköterskans huvudsakliga mottagningsrum har åtgärdats med ljudabsorbent men rum som växlas mellan psykolog och skolsköterska är kvar att åtgärda, dialog fortsätter med rektor för att hitta bästa lösning. På Bergvretens skolan är skolsköterskans mottagningsrum nummer 2 inte optimal då det rummet saknar fönster men vi löser det genom att skolsköterskor inte arbetar i rummet dagligen, rummet är funktionellt utifrån det medicinska behovet för övrigt. Annan lösning behöver ses över inför framtiden exempelvis om det blir aktuellt med ombyggnad av skolan.

2. Egenkontroll kvalitet 2025: SKOLSKÖTERSKOR - GRUNDSKOLA

Innehåll	Resultat egenkontroll kvalitet 2025 – SKOLSKÖTERSKOR, GRUNDSKOLA
Vaccinationer	Totalt har 5 nyanlända fått kompletterande vaccinationer på grundskolans skolor. Det finns flera pågående vaccinationer som ska få kompletterande vaccinationer, dessa är inte nyanlända. 18 vårdnadshavare har tackat nej till MPR i åk 2. 48 vårdnadshavare har tackat nej till HPV i åk 5
Hälsobesök	Totalt har 7 nyanlända börjat på grundskolorna i kommunen och alla hälsobesök är utförda inom tre månader. Antal hälsobesök som vårdnadshavare har tackat nej till: Åk 2 = antal 3 Åk 4 = antal 1 Åk 7 = antal 2
Ledningssystem	Alla känner till ledningssystemet som har använts sedan oktober 2023.
Mottagning	Skolorna har tillgång till skolsköterska utifrån den tjänstgöringsgrad som finns på varje skola, de större skolorna har tillgång dagligen men de mindre skolorna cirka 2–3 dagar i veckan. Det finns även tillgång till skolläkare.
Journalhantering	Journalhantering pågår hela läsåret och journaler rekvideras vid skolbyte. Fyra skolor saknar några enstaka journaler och BVC-sammanfattningar. Alla har kännedom om skyddade personer.
Prorenata; datajournal/ dokumentation	I prorenata finns dokumentationsmallar som används av alla skolsköterskor. Genomgång av elevjournaler görs i åk 3 och 6 samt sammanfattning i åk 9 innan elev slutar grundskolan. Bevakningar sätts upp när en kontroll (syn, hörsel, tillväxt eller rygg) behöver följas upp även remissvar och journalrekvisitioner följs upp. De flesta använder sig av smarta checklistor i prorenata.
Samverkan på skola	Alla skolsköterskor deltar på skolans elevhälsoteamsmöten. På de flesta skolor har EHT tagit del av statistik från hälsobesöken och de åtgärder och insatser som behöver sättas in. På nästan samtliga skolor har skolsköterskor bidragit med olika hälsofrämjande insatser.

*MPR (Mässling, påssjuka, röda hund) erbjuds i åk 2, HPV (Humant Papillomvirus) erbjuds i åk 5, dTp (difteri, stelkramp, kikhosta) erbjuds i åk 8

Sammanfattande analys och åtgärder– egenkontroll för grundskolans skolsköterskor:

Vaccinationer: Rutin för barnvaccinationsprogrammet är att vaccination erbjuds till alla barn i åk 2, 5 och åk 8. Rutinen är att båda vårdnadshavare måste samtycka till vaccination för att vaccin ska få ges. Alla vaccinationer i skolan är kostnadsfria för eleverna. De som har tackat nej 2025 får ett senare erbjudande och senast när elev går på gymnasiet. Ett flertal önskar avvakta med HPV-vaccinationen

och det är inte känt för oss vad orsaker till detta är. Vaccinationen av difteri, stelkramp, kikhosta för åk 8 sker våren 2026 och kommer att presenteras senare.

Hälsobesök: Rutin för hälsobesök är att det erbjuds och genomförs i förskoleklass, åk 2, 4 och 7. Enligt årshjulet erbjuds förskoleklass och åk 7 under vårterminen men viss flexibilitet förekommer. Hälsobesök i de olika årskurserna har genomförts enligt årshjulet och övervägande kommer på sitt hälsobesök enligt basprogrammet. Hälsobesöket i förskoleklassen görs enligt årshjulet våren 2026, dessa kommer att redovisas senare.

Ledningssystem: Finns för HSL-verksamheten. Alla medarbetare har ett eget ansvar att känna till, efterfråga styrdokument och rutiner vid behov. Vid vikarietillsättning ges introduktion för att snabbt komma in i arbetet. Planen är att revidera ledningssystemet 2026.

Mottagning: På de mindre skolorna finns tillgång till skolsköterska cirka två dagar i veckan medan större skolor bemannas dagligen. Bokningsbara skolläkartider finns i systemet prorenata, dock kan utmaningar förekomma att hitta ledig mottagningstid vid exempelvis ombokningar men ibland även för nybesök. Detta gäller framför allt på de mindre skolorna där skolsköterska inte bemannas dagligen.

Journalhantering: Inskanning av pappersjournaler pågår och de riktigt gamla (födda år 1999–2015) ska skickas till kommunens slutarkiv eller skannas in vilket har planerats till hösten 2026. Arbetsprocessen för NPÖ startade hösten 2025 där NPÖ ger möjlighet till informationsinhämtning från regionens journaler och blir därför effektivt framför allt vid övergången från BVC till skola, dock behöver BVC-sammanfattningen ändå rekvideras.

Datajournal/Dokumentation: Genomgång av journaler och sammanfattningar blir tydligt och överskådligt om någon process inte är fullföljd. När avvikelser upptäcks görs en avvikelserapportering, dessa redovisas i avsnitt för avvikelser. Smarta checklistor ger överblick på bas- och vaccinationsprogrammet samt övriga utförda processer enligt rutin. Man kan även ha överblick på andra sätt exempelvis genom klasslistor i papper om man föredrar det.

Samverkan på skolan: Hälsofrämjande insatser i form av gruppundervisning har genomförts av skolsköterskor. Ämnen som har varit aktuella 2025: Pubertet och relationer, Stopp min kropp, toalettrutiner, hygien, må bra, kost, sömn, fysisk aktivitet/rörelse, hälsosamma levnadsvanor, stress, avslappning och återhämtning, alkohol/tobak, sexuell hälsa och samtyckeslagen, våld, grooming, psykisk hälsa samt en elevhälsodag med olika aktiviteter.

2.1 Egenkontroll kvalitet 2025: SKOLSKÖTERSKOR - GYMNASIESKOLA

Innehåll	Resultat egenkontroll kvalitet 2025 – SKOLSKÖTERSKOR, GYMNASIESKOLA – en av två skolsköterskor har besvarat egenkontrollen – för övrigt muntlig rapportering.
Vaccinationer	På gymnasiet följs barnvaccinationsprogrammet och erbjuds kompletterande vaccinationer för de elever som på grundskolan har önskat avvakta eller där vårdnadshavare har tackat nej tidigare. Antal vaccinationer som man har tackat nej till är: DTP – en vaccination och HPV – en vaccination
Hälsobesök	Skolsköterskorna har delat upp de olika gymnasieprogrammen mellan sig. Hälsobesök görs i de egna gymnasieprogrammen och ingen har tackat nej när de har blivit kallade.
Ledningssystem	Känner till och följer ledningssystemet.
Mottagning	Har öppen mottagning för elever via dropp-in och bokning via teams. Följer inte årshjulet på ett tillfredsställande sätt eftersom det saknades skolsköterska innan rapporterande skolsköterska började sin tjänst, mars 2025 och den andra började någon månad senare.
Journalhantering	Skolsköterska får information om in- och utflyttade elever och har kännedom om alla skyddade personer. Alla pappersjournaler är gallrade och inskannade förutom de som har skyddad identitet.
Prorenata; datajournal/ dokumentation	Dokumentation sker enligt rutin, använder bevakningar på uppföljning av ryggar, tillväxt, syn och hörsel, skickade remisser och journalrekvisitioner. Använder smarta checklistor i prorenata för att få överblick på utförd bas- och barnvaccinationsprogram.
Samverkan på skola	Skolsköterska har deltagit på elevhälsoteamsmöten på gymnasiet. Rapporter har delgivits efter hälsobesöken för att ge vägledning om vilka insatser som skolan behöver vidta. Skolsköterska har bidragit till hälsofrämjande aktiviteter såsom sluta snusa tävling och nocco tävling. Nocco tävlingen ledde till att gymnasiet började sälja smoothies i stället för nocco efter tävlingen.

Sammanfattande analys och åtgärder – egenkontroll för gymnasiets skolsköterskor:

På gymnasiet tjänstgör två heltidsskolsköterskor med ansvar för närmare 1600 elever och rektor ansvarar för rekrytering och har arbetsmiljöansvaret.

Under läsåret 2025 har elevhälsans medicinska insatser påverkats av personalbortfall, vilket medfört förseningar i delar av basprogrammet och planerade bevakningar. Trots detta har hälsobesök, vaccinationer och bevakningar genomförts inom det område som den andra skolsköterskan ansvarat för. Riskanalysen visar att huvudrisken varit fördröjning av hälsobesök, planerade vaccinationer och uppföljning av bevakningar/kontroller i delar av gymnasieprogrammen, men inga allvarliga vårdskador har rapporterats. Åtgärder har vidtagits genom prioritering av akuta insatser och planerad rekrytering av vikarie för att säkerställa kontinuitet. Fortsatta förbättringar inkluderar säkerställd bemanningskontinuitet, tydliga rutiner för vikarieförsörjning och att slutföra uppskjutna delar av basprogrammet. Med dessa åtgärder bedöms patientsäkerheten vara god och i enlighet med Socialstyrelsens krav.

Patientsäkerhet och rutiner

Läkemedelslistan på gymnasiet har uppdaterats och sortimentet av smärtstillande läkemedel har reducerats. Smärtstillande ges av skolsköterskan enligt generell ordination och restriktivt.

Rutinmässig hörselkontroll för elever på Estetprogrammet musik är under diskussion. MLA och programrektor fortsätter att utreda frågan för att komma fram till en lösning, rektor är involverad i och med att rektor har arbetsmiljöansvaret. Hörselkontroller utförs alltid vid behov oavsett program, vilket säkerställer att elever får nödvändig vård och att patientsäkerheten upprätthålls.

2.2 Egenkontroll kvalitet 2025: SKOLLÄKARE – GRUNDSKOLA OCH GYMNASIESKOLA

Innehåll	Resultat egenkontroll kvalitet 2025 – SKOLLÄKARE, GRUND- OCH GYMNASIESKOLA
Ledningssystem	Följer ledningssystemet.
Ordinationer	Ordinerar vaccin som är utanför barnvaccinationsprogrammet. Ordinationer sker enligt vaccinavtalet.
Rutin utredningar	Följer rutin för IF-utredningar och medicinska bedömningar. Dokumentationsmallar kopplat till utredningar och bedömningar används i prorenata. IF-rutinen har reviderats 2025 och skolläkarmallar revideras i samarbete med skolläkare och MLA.
Mottagning	Skolläkaren åker till olika skolor för att möta elever och vårdnadshavare på bokad skolläkarmottagning. Remisser skrivs vid behov.
Lokaler/Utrustning	För skolläkaren finns ändamålsenliga lokaler för att ta emot bokade besök. Funktionsduglig utrustning (dator, skrivare, mobil etc.) finns och används.
Prorenata; datajournal/ dokumentation	Följer rutin för dokumentation samt att funktionerna i prorenata uppfyller kraven för säker dokumentation. Dokumentationsmallar används och revideras i prorenata vid behov. Nya journalmallar har skapats under 2025 i samarbete mellan skolläkare och skolsköterska för GoFaR och receptförskrivning av fysisk aktivitet. Rutininformation GoFaR och andra tillhörande dokument har bifogats till prorenata biblioteket för lätt åtkomst för användarna. Andra journalmallar exempelvis remissmall har reviderats i samarbete med skolläkare och MLA.
Samverkan internt/externt	Skolläkaren ger råd och stöd i olika medicinska ämnesområden exempelvis tillväxt, ryggar och vaccinationer. Det interna samarbetet fungerar väl, dock finns behov av att hitta form för samverkan mellan skolläkaren och psykologerna. Rutin finns för samverkan med andra huvudmän och fungerar för det mesta bra. Medicinska bedömningar gjorda av externa bedömare är inte tillräckligt informativa, detta har diskuterats mellan länets skolläkare och Barnneurologen.
Kompetens-utveckling	Se avsnitt kompetens.

Sammanfattande analys och åtgärder– egenkontroll för grundskolans och gymnasiets skolläkare:

Egenkontrollen visar att ledningssystem och rutiner följs samt att dokumentationsmallar används och revideras vid behov. Skolläkaren ger rådgivning och stöd till skolsköterskor på grundskola och gymnasium, med särskild konsultationstid för gymnasiet. Mottagningar sker kontinuerligt på skolorna efter behov, och skolläkaren använder anvisade lokaler och material som ordnas via skolsköterskor.

Remisser och vaccinationsordinationer ordnas vid behov, och samarbete sker med olika enheter inom region och kommun.

Under 2025 har IF-rutinen reviderats i samarbete med PLA och verksamhetschef HSL, skolläkarmallar för IF-utredningar har reviderats och GoFaR-mallar skapats. Ett fokusområde var att få mer informativa medicinska bedömningar från Barnneurologen till beredningsgruppen för anpassade, detta har diskuterats vid ett samverkansmöte under hösten 2025.

För 2026 planeras revidering av ledningssystemet i samarbete med MLA.

2.3 Egenkontroll - Lokaler och Medicinteknisk apparatur 2025: SKOLSKÖTERSKOR GRUNDSKOLA

Innehåll	Resultat egenkontroll av lokaler och medicinteknisk apparatur 2025 – SKOLSKÖTERSKOR, GRUNDSKOLA
Lokaler	De flesta mottagningsrum för skolsköterskor är ändamålsenliga förutom Örsundsbro skolan som inte uppfyller lagkravet för sekretess i ett rum som växlas mellan psykolog och skolsköterskan. Elevhälsan i Örsundsbro finns i tillfälliga lokaler i väntan på att ny skola ska bli klar. Det finns väntrum på flera skolor men inte i Grillby, Lillkyra och Romberga. Toalett finns i nära anslutning till flera mottagningar dock ej på Grillby. Låsbara läkemedelsskåp, medicinskt kylskåp, medicinskåp och godkänt arkivskåp finns och rutinkontroller görs kontinuerligt.
Medicintekniskt material	All medicinteknisk utrustning finns på varje mottagning vid inventeringen mot slutet av året.
Medicinska- och hygienrutiner	Läkemedel enligt generella direktiv finns på varje mottagning och lista är uppsatt enligt rutin. Läkemedelsrutiner och hygienrutiner följs.

Sammanfattande analys och åtgärd – egenkontroll för grundskolans skolsköterskor som gäller lokaler och medicinteknisk apparatur:

2025 ordnades ett nytt mottagningsrum på Korsängsskolans mellanstadium som uppfyller kravet för ett ändamålsenligt mottagningsrum. På Lillkyrkaskolan har mottagningsrummet renoverats. Bergvretens skolan har ett större och ett mindre mottagningsrum varav det mindre rummet saknar fönster och uppfyller därför inte kravet för god arbetsmiljö, skolsköterska löser det genom att inte vistas i lokalen dagligen. Det är svårare att lösa väntrumsfrågan på Grillby-, Lillkyrka- och Rombergaskolan då skolorna är trångbodda.

Örsundsbro skolas tillfälliga lokaler är inte ändamålsenliga för personal som arbetar under hälso- och sjukvårdslagen och uppfyller därför inte sekretesskraven enligt lag. Lösningar för att säkerställa sekretessen har diskuterats under hösten 2025, och dialogen återupptas efter årsskiftet 2026. Fastighetsavdelning och rektor är involverade i processen för att hitta en hållbar lösning.

Under 2025 har inköp av medicintekniskt material gjorts till de mottagningar som saknade material och ett nytt kylskåp har köpts till Enöglaskolan. Läkemedelsrutiner och hygienrutiner följs.

2.4 Egenkontroll 2025: PSYKOLOGER – GRUNDSKOLA och GYMNASIUM

Innehåll	Resultat egenkontroll 2025 – PSYKOLOGER, Grund-och gymnasieskola
Ledningssystem	Alla känner till ledningssystemet (utom nyanställd) vid undersökningstillfället.
Ändamålsenliga lokaler/utrusning	Några skolor har ej ändamålsenliga rum för psykologisk testning. Vissa skolor har inget rum alls för psykologen.
Rutiner och arbetsprocesser	Alla har kännedom och följer rutiner och arbetsprocesser.
Testmaterial	Aktuellt testmaterial finns.
Dokumentation och journalföring	Oftast kan dokumentation föras så snart som möjligt.
Datajournalssystem	Fungerar och utvecklas vid behov.
Remisshantering	Orimligt mycket tid läggs på remittering till BUP och HAB.
Arkivering	Fungerar.
Kompetensutveckling	Behov av utvecklingsarbete gällande handledningen och metodutveckling.

Sammanfattande analys och åtgärder - egenkontroll för grundskolans psykologer:

Generellt positiva svar inom undersökta områden. Utvecklingsområden psykologgruppen kommer arbeta med under 2026 är handledning och metodutveckling.

Remisshantering: Se förklaring remisser och remisshantering punkt 6 nedan.

2.5 Egenkontroll 2025: Logopederna – GRUNDSKOLA

Innehåll	Resultat egenkontroll 2025 – LOGOPEDER, Grundskola
Ledningssystem	Rutin finns och följs. Fortsatt behov av stöd och tid för att implementera och utveckla arbetet.
Ändamålsenliga lokaler/utrusning	Logopederna arbetar i kontorslandskap och har där inga fasta platser. Finns möjlighet till låsbara skåp för arbetsmaterial. Elevinteraktion för kartläggning sker ute på skolorna. Alla skolor har inte möjlighet att tillgodose behovet av avskilt rum för att arbeta med eleven ostört. Samtliga logopederna har aktiverat säker utskrift. Tillgång till sekretesskydd till bärbara datorer finns. Brandsäkra arkivskåp finns. Skanner som enbart logopederna använder har under 2025 installerats för att kunna skanna in dokument säkert.
Logopedinsatser	Rutin finns och följs. Behöver fortsatt uppdatera och säkerställa att samtliga rutiner finns nedskrivna.
Dokumentation	Rutin finns och följs. Tydliggörande behövs kring journalföring av elever med skyddad identitet. Saknas idag.
Journalhantering	Under 2025 har journalgranskning av logopedernas journaler införts.
Datajournalssystem	Använder Prorenata enligt rutin.
Samverkan	Individuella kontakter skapas vid behov. Saknas formella forum för samverkan.
Kompetensutveckling	Saknas plan för kompetensutveckling i logopedgruppen.
Övrigt	Risk- och konsekvensanalys inför flytten till nya lokaler 2026 fortlöper. Logopedgruppen lyfter detta som en risk för att sekretesskraven inte kommer uppfyllas då Grundskolestöd kommer att dela lokaler med Modersmålsenheten samt att arbetet ska ske i kontorslandskap. Det finns en ökad risk för att sekretessen bryts.

Sammanfattande analys och åtgärder - egenkontroll för grundskolans logopederna:

Logopedrutiner finns och följs, men logopedgruppen har sedan tidigare identifierat behovet av att säkerställa att alla rutiner är nedskrivna. Detta arbete har påbörjats och kommer att fortsätta under 2026.

En risk- och konsekvensanalys inför flytten 2026 är pågående, då Grundskoleteamet kommer att dela lokaler med modersmålsenheten. Logopederna uttrycker oro för att patientsäkerheten och sekretesskraven inte kommer att uppfyllas när flera personer delar lokaler och logopedgruppen inte

har egna arbetsplatser. Andra risker som inte har åtgärdats är kopplade till lokaler och risken att sekretesskrav inte uppfylls ute på skolorna samt implementeringen och arbetet med ledningssystem. Dessa punkter, som även lyftes i föregående patientsäkerhetsberättelse, behöver logopedgruppen stöd med att åtgärda.

2.6 Logoped ärenden 2025

Totalt inkomna ärenden 2025	Individnivå (HSL)	Gruppnivå	Organisationsnivå
47	38	6	3

Sammanfattande analys och åtgärder – resultat av ärenden för grundskolans logopeder:

Ärenden inkommer till Grundskoleteamet (GST) från de kommunala grundskolorna. Bland de inkomna ärendena under 2025 finns såväl rena logopedärenden, kombinerade logoped/pedagogärenden som ärenden riktade enbart till pedagoger. Den största andelen av de ärenden som inkommer till GST, 73%, rör sig om ärenden där logoped är eftersökt enbart eller i kombination med pedagog. I tabellen ovan återfinns en sammanställning av antalet ärenden där logopederna är inkopplade. Utöver de ärenden som inkommit under 2025 finns även ytterligare 23 ärenden från tidigare läsår som fortfarande är aktiva för logopederna. Ärenden på individnivå är kopplade till HSL. Under 2025 inkom samma antal ärenden som föregående år och de fördelar sig i stort på liknande sätt gällande indelningen individ/grupp/organisation. Logopederna ser i de inkomna ärendena en fortsatt hög efterfrågan av individstöd. Det är i flertalet fall mer komplexa frågeställningar med kombination språkstörning och NPF. Logopederna noterar under 2025 en ökad förfrågan av ärenden där skolor söker stöd vid antingen bekräftad eller befarad selektiv mutism och identifierar ett behov av att fortbildas inom detta.

3. Lägesbeskrivning med färgkodning – Skolsköterskor grundskola:

Resultat, åtgärd och analys: En inventering av nuläget har genomförts vid flera tillfällen under året för att säkerställa att kärnuppgifterna följs i enlighet med gällande rutiner. Under en period har sjukfrånvaro medfört att skolsköterskeresurser har omfördelats för att upprätthålla verksamheten.

4. Journalgranskning

Resultat, åtgärd och analys – journalgranskning av grundskolans journaler för skolsköterskor:

MLA har genomfört journalgranskning enligt rutin, totalt har 14 journaler granskats på grundskolan. Samtliga 14 granskade journaler håller god standard över lag. Resultatet visar både goda resultat och förbättringsområden.

Goda resultat

Dokumentationen är tydlig, utan egna värderingar eller egna förkortningar. Besöksorsak, bedömning, resultat och åtgärd är dokumenterade och relevanta. Basprogrammet och vaccinationsprogrammet har följts och dokumenterats enligt rutin. Alla kontroller (tillväxt, syn, hörsel och rygg) är utförda och dokumenterade enligt rutin. Alla dokument är inskannade och signerade.

Förbättringsområden för verksamhetsåret 2026 är följande:

- Vid dokumentation ska lättförståelig svenska tillämpas, inga latinska begrepp bör förekomma.
- Alla inskannade dokument, även elevhälsoenkäter ska namnges.

- När läkemedel exempelvis smärtstillande överlämnas ska tidpunkt anges. För att uppfylla detta finns en journalrad skapad vilket påminner personal att även det ska fyllas i. Det finns även stöd i journalmallen när den skapas som anger en ungefärlig tid när läkemedlet givits.
- När sökning av exempelvis hälsouppgifter avslutas ska det framgå i journalanteckningen orsak till avslutad sökning.

Prioriterade åtgärder 2026:

- Fokus har varit att granska grundskolans journaler 2025 men 2026 ska gymnasiets journaler prioriteras.

Resultat, åtgärd och analys – journalgranskning av psykologer:

PLA har genomfört en individuell journalgranskning och en psykolog har granskat PLAs journaler. En kollegial journalgranskning har genomförts under hösten.

Det framkommer inga felaktigheter som skulle kunna leda till patientskada däremot flera områden där psykologerna gör olika. Dessa områden har diskuterats i psykologgruppen och lathunden för journalföring har uppdaterats i syfte att få en så likvärdig journalföring som möjligt.

Utvecklingsområden i datajournalssystemet Prorenata har även lyfts vidare till systemansvarig.

Resultat, åtgärd och analys – journalgranskning av logoped:

Logopederna har under 2025 påbörjat journalgranskning. Till stöd har logopederna haft ett möte med PLA som förklarat de rutiner som psykologerna har. Logopederna har även fått tillgång till den mall som används av psykologerna och därefter kunnat modifiera den till att passa de journaler som skrivs av logopeder. Vid den kollegiala journalgranskning som utfördes noterades att innehållet i journalerna var utan anmärkning, men att det är eftersträvänsvärt att inte skriva alltför utförligt utan att hålla journalerna kortare och mer sakliga. Vidare diskuterades enstaka språkliga formuleringar för att underlätta förståeligheten samt även under vilka målord viss information bör skrivas.

Förbättringsåtgärder:

Fortsatta kollegiala diskussioner kring formuleringar i journaler samt vidare modifiering av den mall som används av psykologerna för att ytterligare anpassa efter logopedernas journaler.

5. Loggkontroller av samtliga användare

Resultat, åtgärder och analys – loggkontroller för medicinska insatsen.

MLA har genomfört loggkontroller enligt rutin. Stickproverna visade inga anmärkningar och bekräftade att ingen har loggat in i journaler för elever utan vårdrelation. Skolsköterskor har endast åtkomst till egen ansvarsskolan vilket minskar risken att gå in i fel journal av misstag.

Resultat, åtgärder och analys – loggkontroller för psykologiska insatsen.

PLA har genomfört loggkontroll för den psykologiska insatsen enligt rutin. Då alla psykologer numera har tillgång till samtliga skolor kommer PLA fördjupa loggkontrollen med stickprovskontroller under 2026.

6. Remisser

Antal skickade remisser under 2025

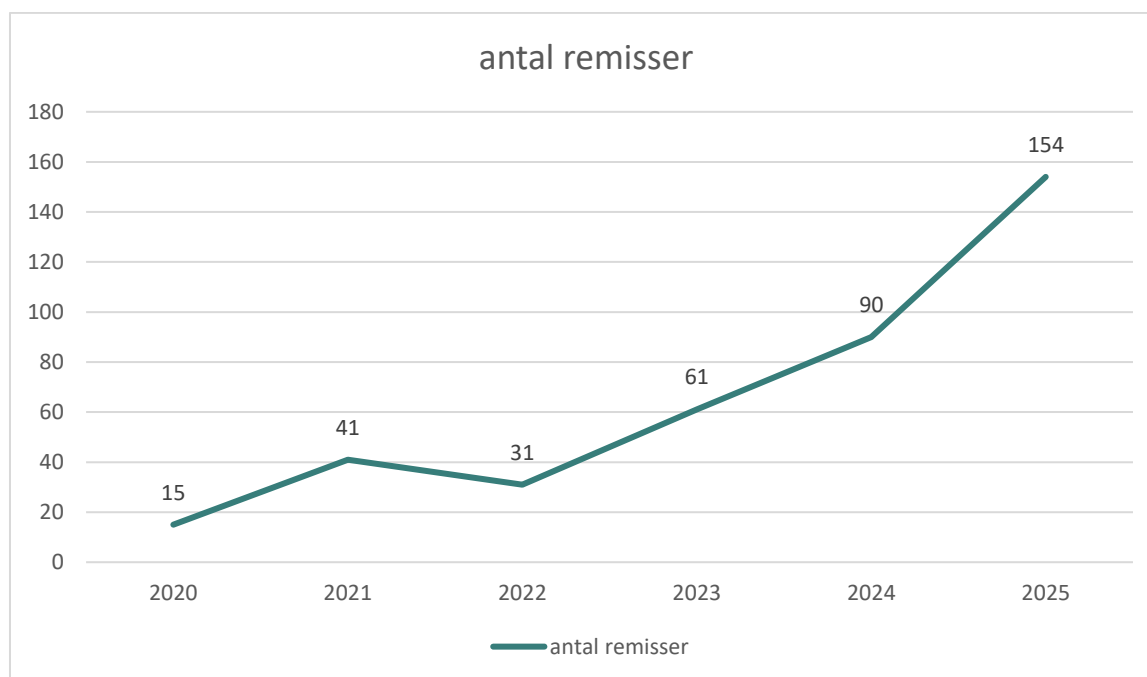
Skolsköterskor	Skolläkare	Psykologer
358	59	153

Under 2025 har verksamheten totalt skickat 570 remisser per post. Skolsköterskor riktar remisser till olika vårdenheter och psykologernas remisser riktas främst till psykiatri.

Remisser och planerad åtgärd för kommande år

Den medicinska insatsen avser nu att utreda förutsättningarna för att införa digital överföring av remisser till regionen i stället för postala utskick. En digital lösning bedöms på sikt kunna öka tillförlitligheten i remisshanteringen genom förbättrad spårbarhet, minskad risk för fördröjningar eller borttappad post samt säkrare informationsöverföring. Åtgärden förväntas även bidra till mer standardiserade processer och stärkt patientsäkerhet.

Resultat av antal psykologremisser över tid

Grafen visar antalet NPF-remisser till BUP/HAB från både grund- och gymnasieskolan. Antalet remisser motsvarar inte exakt antal elever, då kompletterande remisser ibland skickas. De flesta remisser tas emot, men en utredning leder inte alltid till en ADHD- eller Autismdiagnos.

Nuvarande situation:

Psykologerna i Enköpings kommun lägger mycket tid på remisser framför allt till barn- och ungdomspsykiatri, en arbetsuppgift som egentligen hör till regionen. Det ökade antalet remisser beror på att vårdnadshavares egenvårdsbegäran till regionen systematiskt avvisas och hänvisas till skolans psykologer för remittering och omfattande insamling av underlag. Detta tar en allt större del av psykologernas tid och begränsar deras möjlighet att arbeta enligt Skolverkets riktlinjer.

Önskat läge:

- Vårdnadshavare gör egenvårdsbegäran direkt till barn-och ungdomspsykiatri (BUP) eller habiliteringen (HAB), som bedömer om psykologisk utredning behövs.
- Om utredning behövs kontakter BUP/HAB skolan för nödvändig information, dock inte en omfattande insats av psykolog på skolan.

Öka kunskap om inträffade vårdskador

SOSFS 2011:9 7 kap. 2 § sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3 kap. 1 §, PSL 2010:659 3 kap. 3 §

Genom att identifiera, utreda och mäta vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna som är elever i skolan när vården inte ger det avsedda resultatet. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för att utforma åtgärder och prioritera insatser.

Hälso-och sjukvårdspersonal; skolsköterskor, skolläkare, psykologer och logopedier, deltar aktivt i patientsäkerhetsarbetet genom att följa fastställda rutiner, rapportera avvikelser och bidra i utvecklings- och förbättringsprocesser. Identifierade avvikelser analyseras och återkopplas till rapportören samt diskuteras på kategorimöten, vilket främjar lärande, erfarenhetsutbyte och förbättring av rutiner.

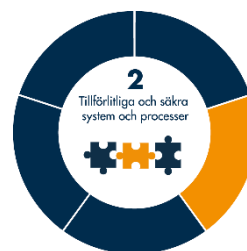
Arbetsmiljöfrågor hanteras parallellt via avvikelshantering i KIA i samverkan med skolans rektor och skyddsombud. Resultat, åtgärder och analyser av avvikelser redovisas under rubriken Avvikelser, vilket bidrar till kontinuerlig kunskapsuppbyggnad om vårdskador och risker.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Patientsäkerheten bygger på gemensamma rutiner och metoder som säkerställer ett likvärdigt och patientsäkert arbetssätt. I Enköpings kommun använder all hälso-och sjukvårdspersonal olika system för metodstöd för att säkerställa patientsäkerheten.

Metodstöd som används:

Digital lokal webbhandbok i Teams, Prorenata-biblioteket, Uppsalas digitala webbhandbok, Interna rutiner och arbetsprocesser, regelbundna diskussioner om arbetsmetoder samt nära samarbete för att öka likvärdigheten

Processer och system som utvecklats för skolsköterskor under 2025:

Prorenata:

Elevernas webbenkäter, rapport-och statistikverktyg för presentationer, dokumentationsmallar i Prorenata, InvitFlexite avvikelserapporteringssystemet med funktionen för externa avvikelser.

Teams och G: mapp i datorn:

Digital metodbok: Arbete pågår att flytta digitala metodboken från teams och Uppsalas metodbok till G-mappen vilket fortsätter även 2026.

Beställning av läkemedel, vaccin och förbandsmaterial:

Två skolsköterskor har behörighet att beställa förbandsmaterial via digitala systemet Proceedo. Basförrådet är reviderad 2025. Skolsköterskor beställer läkemedel enligt generella direktiv och vaccin enligt avtal. Ny digital rutin har skapats för beställning av läkemedel och apoteksvaror via systemet proceedo, beställningarna startar januari 2026. Beställningarna ska ytterligare effektiviseras för att få utkörning av beställd leverans till skolornas mottagning.

Digitalt datajournalssystem:

Webbportal finns tillgänglig i Prorenata, och målsättningen är att aktivera denna under 2026 för att möjliggöra säkrare informationsöverföring mellan hem och skola.

Processer och system som utvecklats för psykologer under 2025:

Psykologernas arbetsprocesser och rutiner utvärderades och reviderades i juni 2025. Nya rutiner har skapats kring Anpassade grundskolan. Ett utvecklingsarbete kring journalsystemet Prorenata har gjorts under året. Psykologernas arbetsorganisation med en del central fördelning har utvärderats under läsåret 2025/2026 samt utvärderas på nytt i juni 2026. Arbetsbeskrivning för PLA har reviderats under 2025 tillsammans med verksamhetschef.

Processer och system som utvecklats för logopedier under 2025:

Främjande och förebyggande åtgärder i form av utbildning till de kommunala grundskolorna gällande tal-, språk- samt läs- och skrivutveckling. Tidiga insatser för att upptäcka elever med tal- och språkstörning samt läs- och skrivsvårigheter. Revidering av det kommunala styrdokumentet *Allmänna råden för språk-, läs- och skrivutveckling i förskoleklass och åk 1–3* där innehållet granskats och anpassats efter aktuell forskning och där kartläggningsmaterialet LegiLexi skrivits fram då det identifierats som det enda verktyg som i dagsläget fullt ut motsvarar kriterierna för ett högkvalitativt screeningmaterial av elevers språk-, läs- och skrivförmåga. Skapat rutiner för och implementerat journalgranskning. Kontinuerliga diskussioner i logopedgruppen för en likvärdig journalhantering.

Gemensamma processer och system som utvecklats för skolsköterskor, skolläkare och psykologer 2025:

Rutiner och metodstöd:

Det psykologiska och medicinska innehållet i Teams har omstrukturerats för att bli mer överskådligt och användarvänligt. I webbhandboken finns psykologers och skolsköterskors rutiner, lathundar, minnesanteckningar från kategoriträffar samt ett kunskapsbibliotek. Arbetet med att vidareutveckla och strukturera materialet fortsätter under 2026. Rutinen för hantering av elever med skyddade personuppgifter har också reviderats som vi nämnde i texten tidigare.

Arkiveringsprocessen för skolsköterskor:

Pappersjournaler skannas successivt in i datajournalssystemet för att digitalisera journalhanteringen. I samband med detta har flera arkivskåp flyttats från skolsköterskornas mottagningar till andra enheter. Verksamheten kan dock ännu inte bli helt digital, eftersom pappershantering fortfarande krävs för elever med skyddade personuppgifter. Det finns möjlighet att hantera även dessa uppgifter digitalt i Prorenata, men detta kräver beslut från arkiv- och förvaltningsfunktion. Hanteringen styrs av kommunens informationshanteringsplan.

Arkiveringsprocessen för psykologer:

Samtliga arkiverade psykologjournaler i pappersform som på grund av platsbrist i kommunarkivet har förvarats i St.Iliansskolans skyddsrum har nu arkiverats i kommunens slutarkiv. Under 2025 har övergången till en helt digital journalföring och arkivering påbörjats och kommer fortsätta under 2026. Detta innebär att psykologerna fortsatt kommer lägga tid på att skanna in befintliga pappersjournaler med undantag för journaler som gäller för skyddade personuppgifter.

Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av kontinuerliga interaktioner mellan människor, teknik och organisation, där förutsättningarna för säker vård kan förändras snabbt. Störningar identifieras och hanteras skyndsamt för att upprätthålla kvalitet och patientsäkerhet.

EMI - Kompetens, bemanning och organisatoriska förutsättningar

Nyanställda skolsköterskor får strukturerad introduktion och mentor, och all personal erbjuds fortlöpande kompetensutveckling och handledning. Ny kunskap tillförs kontinuerligt via medarbetarnas ansvarsområden och delas i organisationen för att stärka vårdens kvalitet. Regelbundna kategorimöten används för dialog, riskidentifiering och snabb hantering av störningar. Bemanning och resursfördelning anpassas efter elevantal och vårdtyngd, och vid sjukfrånvaro omfördelas resurser för att säkerställa kontinuitet. Skolläkarresurs används för mottagning och konsultation, vilket möjliggör snabba medicinska bedömningar.

Medicinteknik och läkemedel

Årliga egenkontroller och inventeringar av medicintekniska produkter genomförs, och identifierade brister åtgärdas skyndsamt. Under året inträffade kylskåphaverier på fem mottagningar, vilket hanterades omgående genom kassation av läkemedel och nyinköp. På en mottagning har kylskåp ersatts för att förebygga upprepning.

Informationshantering och digitala system

Dokumentationsmallar revideras kontinuerligt. Under 2025 uppstod störningar i Prorenata, vilket försvårade digitala vaccinationssamtycken. Alternativa rutiner, såsom muntligt samtycke, användes för att säkerställa patientsäkerheten. Händelsen identifierades som ett förbättringsområde, och planerad webbportal bedöms stärka säkerheten i framtiden.

Psykologer:

Ny psykolog har fått introduktion och veckovis handledning för att på bästa sätt komma in i arbetet och rollen som skolpsykolog. Varje psykolog har ett eget ansvar att aktivt arbeta för att öka patientsäkerhet och hålla sig uppdaterad gällande ny forskning. Två psykologer har varit på PSIFOs kompetensdagar och sedan redovisat för gruppen. Handledningen har under hösten till viss del bestått av kompetensutveckling inom området Kognitionsvetenskap och aktuell litteratur i ämnet har köpts in.

Inom ramen för egenkontroll undersöks varje år psykologernas arbetsmiljö och förutsättningar för att arbeta patientsäkert.

Logopedier:

Logopedgruppen ser en risk att ledningssystem och rutiner inte följs upp och uppdateras i den utsträckning som behövs då det saknas en logopediskt ledningsansvarig. Detta ses över 2026.

Riskhantering

SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Vårdgivare ska kontinuerligt bedöma om det finns risk för att händelser som kan leda till brister i verksamhetens kvalitet. För varje sådan händelse ska vårdgivare uppskatta sannolikheten för att den inträffar och bedöma potentiella negativa konsekvenserna.

All personal inom medicinska, psykologiska och logopediska insatser ansvarar för att rapportera avvikelser i InvitFlexite HSL. Avvikelseerna utreds av MLA för skolsköterskor och skolläkare, PLA för psykologer samt verksamhetschef HSL för logopedier. Efter genomförd bedömning och analys

återkopplas ärendet till rapportören och diskuteras på kategorimöten, vilket möjliggör identifiering av säkerhetsrisker och planering av förebyggande åtgärder.

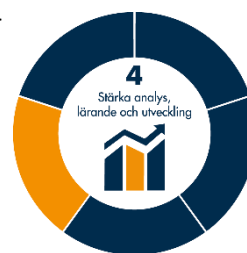
Rutiner för händelseanalys (SFS 2010:659, 3 kap. 3§) tillämpas och nedan beskrivs den process MLA och PLA använder för att utreda händelser som medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada

1. Påbörja analys
2. Samla in fakta och beskriv analysområde
3. Identifiera och bedöm risker
4. Identifiera bakomliggande orsaker
5. Föreslå åtgärder och metoder för uppföljning
6. Besluta om åtgärder
7. Skriva slutrapport
8. Utvärdera och följa upp åtgärder

Resultat, analys och åtgärder baserade på identifierade risker 2025 finns att läsa i avsnittet nedan, "Stärka analys, lärande och utveckling".

Stärka analys, lärande och utveckling

Analys och lärande av erfarenheter är en ständigt pågående process inom hälso- och sjukvården. Genom att använda resultaten för att förstå vad som bidrar till säkerhet, hållbarhet, önskad flexibilitet och goda resultat, kan verksamheten utvecklas för att förbättra kvaliteten och säkerheten samt minska risken för vårdskador.

Rutinen för avvikelshantering följs genom bedömning, analys och förslag på förbättringsåtgärder.

Avvikelser

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

Sammanställning av antal avvikelser per år

Antal avvikelser per år – Grundskola och Gymnasieskola						
ÅR	Grundskola Skolsköterskor	Skolläkare	Grundskola Skolpsykologer	Grundskola Logopeder	Gymnasieskola Skolsköterskor	Gymnasieskola Skolpsykolog
2012	14					
2013	18					
2014	24					
2015	7					
2016	13					1
2017	16				3 egna 2 externa	0
2018	17				12	0
2019	42		17		1 egen 2 externa	0
2020	53					
2021	18					
2022	102					
2023	22		11		9	0

2024	30 egna	2	13 (från april)	1	2 egna	0
	6 externa				3 externa	
2025	38 egna	1	6 egna	2	16 egna	1
	16 externa		1 extern	0 externa	0 externa	0 externa

Resultat av avvikelserns typ

ANTAL AVVIKELSER 2025 SOM SKETT PÅ – GRUNDSKOLA OCH GYMNASIESKOLA					
Typ av avvikelse	Grundskola Skolsköterskor	Skolläkare	Grundskola Skolpsykologer	Gymnasieskola Skolsköterskor	Gymnasieskola Skolpsykolog
Rutin arbetsåtagande/ Fördröjd insats	25	1	1	15	
Dokumentation			3		1
Vaccination					
Läkemedelshantering					
Remisshantering	1				
Journalhantering	1		1	1	
Medicinteknisk apparatur	5				
Information/ Kommunikation/ Överrapportering	2				
Informationssäkerhet/ System	3		2		
Posthantering					
Bemannning					
Roller/Ansvar	1				
Samverkan					
TOTALT	38	1	7	16	1

Resultat, åtgärd och analys för avvikelser 2025 för grundskolans skolsköterskor och skolläkare:

Rutin arbetsåtagande/Fördröjd insats: Totalt har 38 avvikelser identifierats av skolsköterskor. På 25 avvikelser saknades bevakning vilket har medfört att uppföljning av olika kontroller av tillväxt, rygg, syn, hörsel, mående samt hälsobesök har blivit försenade. Ingen av dessa har varit av allvarlig karaktär och remisser har skickats efter skolläkarens bedömning.

Medicinteknisk apparatur: Fem inrapporterade kylskåpshaverier har åtgärdats.

Information/Kommunikation/Överrapportering: Nya elever upptäcks sent av skolsköterskor eftersom rapporteringen från skolan sker först efter att eleven gått en tid. Notiser i datajournalssystemet underlättar och manuella klasslistor kan användas men är tidskrävande att gå igenom.

Informationssäkerhet/System: Digitala vaccinationslänkar har krånglat vilket har orsakat ökad insats från både vårdnadshavare och skolsköterskor att hantera samtycken. Prorenata supporten har åtgärdat men problemet kvarstår till viss del. Supporten har inte hittat grundorsaken. Vi tror att Webbportalen kan vara en bra lösning och implementering sker 2026.

Slutsats: Avvikelser har identifierats av skolsköterskor vid rutinmässig journalgenomgång i åk 3, 6 och 9 samt vid skolbyte och sker även när elev kommer på annat besök till skolsköterskan. Bristerna har åtgärdats av skolsköterskor som har identifierat avvikelserna. Nödvändiga remisser har skickats. Roller och ansvar för behörighet till skolsköterskans mottagningsrum har setts över. Inga avvikelser har lett till någon vårdskada.

Resultat, åtgärd och analys för avvikelser 2025 för gymnasiets skolsköterskor:

På gymnasieskolan har 16 avvikelser identifierats där 15 bevakningar saknade överföring till ny skolsköterska vid byte av skolsköterska. Avvikelseerna handlade om kontroller av tillväxt eller rygg samt två vaccinationsbedömningar som blev fördröjda. Alla avvikelser åtgärdades och ingen av avvikelseerna ledde till vårdskada. Två av dessa hade slutat gymnasiet juni 2025 men kontaktades och informerades av skolsköterskan och hänvisades till vårdcentralen.

Identifierade förbättringsåtgärder för grundskolans och gymnasiets medicinska insatser inför 2026:

För att minimera avvikelser och risker samt upptäcka brister i ett tidigt skede ska en sammanfattning av journaler genomföras i mitten av vårterminen. Detta gäller årskurs 9 på grundskolan och för gymnasieelever som går sitt sista år på gymnasiet i syfte att åtgärda fördröjda insatser innan eleverna avslutar sina studier i den kommunala skolan.

Resultat, åtgärd och analys för avvikelser 2025 för grundskolans och gymnasiets psykologer:

8 avvikelser har gjorts under 2025. En av avvikelseerna är extern och berör samarbetet mellan BUP och skola i ett enskilt ärende. En avvikelse har gällt en elev med skyddade personuppgifter som journalförts fel. Ingen patientskada har uppstått och felaktigheten har korrigerats. Rutinen för hantering av elever med skyddade personuppgifter har reviderats. Övriga avvikelser rör främst mindre dokumenthanteringsincidenter, ingen av dessa avvikelser bedöms ha lett till patientskada. Psykologgruppen har diskuterat avvikelseernas orsaker reflekterat kring huruvida det handlar om stress, arbetsbelastning eller om det kan anses vara ett misstag som begåtts utan att det finns en tydlig orsaksförklaring.

Det har framkommit behov av ytterligare diskussion och workshop kring avvikelsskrivning. En sådan planeras tillsammans med MLA att ske under 2026 och erbjudas även skolsköterskor.

Resultat, åtgärd och analys för avvikelser 2025 för grundskolans logopeder:

Under 2025 rapporterades två avvikelser som rörde hantering av elevs personuppgifter. Vid det första tillfället skickade en speciallärare på en av kommunens grundskolor ett meddelande via Teams som innehöll personuppgifter om en elev. Vid det andra tillfället skickade en speciallärare på en annan grundskola ett e-postmeddelande med elevens personuppgifter.

Vid båda tillfällena raderade logopeden de ursprungliga meddelandena och kontaktade berörda speciallärare med uppmaning att radera sina meddelanden. Samtidigt påmindes de om att meddelandefunktionen i Prorenata ska användas vid kommunikation som innehåller personuppgifter.

Resultat – Externa avvikelser 2025: Avvikelser som har skett i en annan verksamhet som har identifierats i Enköping kommuns skolor.

IDENTIFIERADE "EXTERN AVVIKELSER" (som skett i en annan verksamhet) 2025 – Identifierats i Enköping kommuns skolor.				
Typ av avvikelse	Grundskola Skolsköterskor	Grundskola Skolpsykologer	Gymnasieskola Skolsköterskor	Gymnasieskola Skolpsykolog
Rutin arbetsåtagande/ Fördröjd insats	10			
Dokumentation				
Vaccination				
Läkemedelshantering				
Remissshantering	2			
Journalhantering	2			
Medicintekniska produkter				
Information/ Kommunikation/ översäkring				
Informationssäkerhet/ System				

Posthantering	2			
Roller/ansvar				
Samverkan		1		
Utredningar				
Skolans hantering				
TOTALT	16	1	0	0

Resultat, åtgärd och analys för avvikelser 2025 för skolsköterskor/skolläkare på grundskolan:

Under året har 16 externa avvikelser identifierats på grundskolan och skickats till ansvarig extern mottagare. Svar har inkommit med information om vilka förbättringsåtgärder som vidtagits. I ett fall hade en extern vårdenhet missat att följa upp en utlovad insats, vilket ledde till att avvikelsen identifierades internt och vidarebefordrades till vårdenheten. Skolläkare remitterade ärendet på nytt, och både skolläkare och skolsköterska hade flera kontakter med vårdenheten och vårdnadshavare. Eleven fick adekvat hjälp efter påminnelse, och avvikelsen medförde ingen allvarlig vårdskada då den upptäcktes i tid. De övriga 15 externa avvikelserna har inte medfört någon allvarlig patientskada. Övervägande identifierade externa avvikelser har medfört en fördröjd insats och åtgärdats i vår verksamhet.

Resultat, åtgärd och analys för avvikelser 2025 för psykologer:

Samarbetet mellan skola och BUP brast i ett individärende men åtgärdades inom en vecka. En avvikelseberapportering gjordes.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

Klagomål och synpunkter kan lämnas via kommunens hemsida eller kontaktcenter, som vidarebefordrar dem till berörd person. Avvikelser som rör patientsäkerhetsrisker skickas från externa aktörer direkt till MLA, PLA eller Verksamhetschef HSL. Alla avvikelser, klagomål och synpunkter hanteras enligt rutinen som beskrivs under rubrik "riskhantering".

Till den medicinska enheten har det inkommit två klagomål via kommuncenter.

- Ett klagomål handlade om att skolsköterskor inte längre utför regionens uppdrag av kontroller blodtryck och puls utan hänvisat till behandlande läkare och sjuksköterska på berörd vårdenhet i och med att de har vårdansvaret.
- Det andra handlade om att det blev en lång väntan på att få komma till remitterad instans inom regionens anlitade vårdenhet. Elev blev kallad, väntan orsakade ingen allvarlig vårdskada men orsakade oro och irritation för vårdnadshavare. Vårdenheten hänvisade vårdnadshavare till vårdgarantienheten om detta händer igen.

Det har inte inkommit några klagomål eller synpunkter för den psykologiska, logopediska eller för skolläkarens insatser.

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Alla delar av hälso- och sjukvården vid skolorna behöver planera för en verksamhet som flexibelt kan anpassas till både kortsiktiga och långsiktiga förändringar, samtidigt som funktionaliteten bibehålls även under oförutsedda förhållanden. Verksamheten arbetar aktivt med att förstärka användningen av verktyg, metoder och arbetssätt för att identifiera och hantera risker.

All personal behöver vara beredd på förändringar som kan påverka verksamheten och agera snabbt för att säkerställa patientsäkerhet och kontinuitet. Kvalitetsverktyg för riskhantering, inklusive egenkontroller, avvikelser, klagomål och synpunkter samt informationssäkerhet, används systematiskt för att hantera tillbud och förbättra rutiner.

Vid tekniska problem samarbetar verksamheten med kommunens IT och Prorenata-support. Om digital åtkomst påverkas används papper och temporära rutiner, och dokumentationen överförs digitalt så snart det är möjligt. För medicinska insatser finns dokument digitalt i Prorenata, men dokumenten behöver även förvaras fysiskt som backup vid risk för digitala störningar. För psykologerna har mallar för journalföring tagits fram och rutinen kommer att färdigställas i början av 2026. Psykologerna kan använda rutinen för alla elever om det digitala systemet inte fungerar. Det pågår förberedelser för upphandling av ett nytt digitalt dokumentationssystem i samverkan mellan MLA, kommunens IT-samordnare och gymnasiets administrativa chef.

Under 2025 har riskmedvetenheten kring hantering av skyddade personuppgifter ökat, och rutiner har reviderats av MLA och PLA för att öka patientsäkerheten. Rutinen innebär fortsatt att dokumentation sker i pappersform med rekommenderad post och att digital dokumentation i Prorenata ska vara patientsäker, vilket är ett mål för framtiden.

Den delvis centrala psykologorganisationen syftar till att säkerställa likvärdig tillgång till psykologinsatser för alla grundskolor i Enköpings kommun. Vid hög arbetsbelastning eller vakanta tjänster kan ärenden fördelas inom psykologgruppen för att upprätthålla kvalitet och kontinuitet.

Slutbetänkandet En förbättrad elevhälsa (SOU 2025:113) mottogs i november 2025 av gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm. Förslaget syftar till att stärka, förtydliga och likvärdiga elevhälsan i hela landet. Under 2026 kommer förslagen att analyseras och diskuteras av bland annat Riksföreningen för skolsköterskor, för att bedöma konsekvenser för elevhälsan och skolans hälso- och sjukvårdspersonal. Riksföreningen betonar att tydliga uppdrag och resurser är viktiga för att stödja elevernas lärande, hälsa och utveckling, och att riskmedvetenhet och beredskap är centralt för att skapa en säker elevhälsa. Elevhälsan följer noggrant resultatet och deltar i forum där förslagets implementering diskuteras.

MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR 2026

Det övergripande målet är att arbeta på ett patientsäkert sätt.

Gemensamt mål för EMI, EPI och Logopeders

1. **Mål:** Att arbeta för att få ökad framtidstro hos barn-och ungdomar, fortsatt mål från 2024.

Strategi: Skolan spelar en viktig roll i att stärka barn och elevers framtidstro, både när det gäller deras egen förmåga och möjligheten att påverka omvärlden positivt. Framgång i skolan bidrar till bättre välmående och en god grund för framtiden. Enköpings kommuns skolor strävar efter att framtidstron ska öka hos barn och unga genom sitt systematiska kvalitetsarbete.

- Erbjud föreläsningar eller inspiration/aktivitet som kan bidra till ökad framtidstro.

2. **Mål:** Att revidera ledningssystemet.

Strategi: Med ledningssystemet beskrivs ett arbetssätt som säkerställer en patientsäker och evidensbaserad elevhälsoinsats genom tydlig ansvarsfördelning, tvärprofessionellt samarbete och kontinuerlig uppföljning enligt hälso- och sjukvårdslagen.

3. **Mål:** Att främja skolnärvaro

Strategi: Utvärdera hur HSL-professionerna tas tillvara i skolans elevhälsoteam i arbete med närvarotrappan.

Mål för den medicinska insats (EMI)

1. **Mål:** Öka kunskap om avvikelserapportering och dess syfte.

Strategi: Genomgång och diskussion av avvikelser några gånger per år för ökad kunskap och att bidra till ett patientsäkert arbete.

2. **Mål:** Öka möjligheten till informationsutbyte mellan skolsköterskor kontinuerligt genom kort avstämning varje vecka.

Strategi: Informationsutbyte bidrar till god patientsäkerhet så att god vård kan ges till alla elever. Skolsköterskornas arbete är ensamt och ett sätt att skapa trygghet i sin roll är att få möjlighet att ställa frågor och lyfta idéer även i samtalsform.

3. **Mål:** Säkerställa en patientsäker kommunikation med vårdnadshavare och elever i digital plattform.

Strategi: Öka förutsättningarna för en säkrare informationsöverföring av sekretessinformation exempelvis hälsouppgifter och hälsoinformation via datajournalssystemet.

4. **Mål:** Utforma flödesscheman för arbetsprocesser.

Strategi: Rutiner och metoder ger vägledning i verksamhetens kvalitetsarbete och flödesschema kan vara kopplad till en rutin eller metod. Att utforma flödesscheman för arbetsmoment ger trygghet i det operativa arbetet och bidrar till god patientsäkerhet.

5. **Mål: Att genom kompetensutveckling säkerställa trygg, säker och kunskapsbaserad elevhälsovård i enlighet med SOSFS 2011:9, i syfte att förebygga vårdskador.**

Strategi: Deltagande i skolsköterskekonferensen är en planerad del av verksamhetens ledningssystem. Inhämtad evidensbaserad kunskap används för att identifiera risker, utveckla rutiner och följs upp inom ramen för egenkontroll och systematiskt förbättringsarbete.

6. **Mål: Att starta förskrivning av GoFaR recept till elever för att öka elevernas medvetenhet om hälsa och välbefinnande samt främja positiva hälsovanor.**

Strategi: Syftet är att främja elevers fysiska, psykiska och sociala välmående genom förebyggande insatser. Skolsköterskan bedömer behov, förskriver konkreta hälsofrämjande åtgärder och följer upp för säker och effektiv implementering.

Mål för skolläkare:

1. **Mål: Skolläkarens roll i GoFaR att vidareutveckla GoFar modellen och förankra den lokalt.**

Strategi: Skolläkaren har en kontinuerlig dialog med pilotskolornas sköterskor och följer upp hur arbetet går, samt håller kontakt med andra aktörer utanför skolan som kan vara viktiga utifrån stöd för modellen avseende både kompetens, kunskap och i vissa avseenden också ekonomiska förutsättningar.

Mål för den psykologiska insatsen (EPI)

1. **Mål: Föreslå ett samarbete mellan måltidsservice och skolornas elevhälsa i syfte att öka kunskapen om allt fler elevers särskilda behov i samband med måltider med målet att minska antalet elever med anpassad kost samt öka antalet elever som äter lunch i skolan.**

Strategi: Ta fram en projektbeskrivning; presentera på APT för centrala elevhälsan; verksamhetschef presenterar förslaget för chef på måltidsservice och skolchef. Första utvärdering i juni 2026.

2. **Mål: Fortsatt arbete med digital arkivering.**

Strategi: Ersättningsskanning sker löpande. Första utvärdering juni 2026.

3. **Mål: Ta emot psykologkandidater från Uppsala universitet.**

Strategi: Skapa en praktikbeskrivning/studieplan och börja ta emot kandidater hösten 2026

4. **Mål: Optimera psykologernas arbetsstruktur och fördelning av skolor.**

Strategi: Utvärdering i juni 2026 och vid behov ta fram nytt förslag för fördelning av skolor.

Gemensamma mål för den psykologiska insatsen och skolläkaren

1. **Mål:** Ökat samarbete kring ställningstagande angående diagnosen Intellectuell funktionsnedsättning.

Strategi: Psykologens och skolläkarens samarbete inför ställningstagande kring diagnosen Intellectuell funktionsnedsättning utökas och förtydligas i samband med revidering av rutinen inför mottagande i Anpassade grundskolan.

2. **Mål:** Tätare samarbete mellan skolläkare och psykologer i frågor som berör båda professionerna.

Strategi: Skolläkaren deltar på psykologernas kategorimöte en gång per termin.

Mål för den logopediska insatsen (ELI)

1. **Mål:** Nedtecknande av metoder och rutiner

Strategi: Översyn av nedtecknade rutiner samt uppdatering av dessa. När ordinarie logopedgrupp är fulltalig bokas HSL-dagar efter avslutad såväl höst- som vårtermin för detta ändamål.

2. **Mål:** Logopediskt ledningsansvarig

Strategi: Logopederna väntar på ny enhetschef som börjar sin tjänst januari 2026. Att lyfta frågan om att utse en logopedisk ledningsansvarig ses över 2026 med den nya enhetschefen och när båda ordinarie logopeder är i tjänst.